

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul' Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőnycim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 208. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Vasárnap, 1930. szeptember 14

Viharok egy aradi pénzintézetnél

Konkurrencia nélkül

Minden kartell a közönség érdekeinek a rovására jön létre. Bizonyos termelési ágak reprezentánsai oly céllal szövetkeznek, hogy egymásközt az egészséges konkurrenciát kizárják és a saját érdekeiknek megfelelő legmagasabb egységes árat érik el. Aradon a szikvizgyárosok létesítettek ilyen szövetséget, a melynek az volt a célja, hogy a szódavíz árat ők diktálják. Terveiket megakadályozta az a körülmény, hogy működött Aradon egy olyan szikvizgyár is, amely nem tartozott a kartell körébe és amelyre így nem voltak irányadók a szódavíz-szindikátus határozatai. Ez a gyár komoly konkurrenciát jelentett a kartellnek, amely kénytelen volt az ő okosabb áraihoz alkalmazkodni és nem érvényesíthette áremelési szándékait. Érthető ilyképpen hogy a szódavíz-kartell minden lehető és lehetlent elkövetett a konkurrens szikvizgyár megsemmisítésére, hogy aztán egyedül uralhassa a piacot. A kartell törekvéseit most siker koronázta. Különböző szekaturák és mesterkedések következtében a kartellen kívüli szikvizgyár kénytelen volt működését beszüntetni. Alig álltak meg a gyár gépei, az aradi szódavízgyárosok kartellje azonnal akcióba lépett. Első intézkedésük az volt, hogy Aradon a szódavíz árat száz százalékkal felemelte.

A közönség megdöbbenéssel fogadta ezt a horribilis és indokolatlan áremelést, amely súlyos terhet jelent Arad polgárságára, amely az élvezhetetlen ivóvíz miatt minden más városnál fokozottabb mértékben fogyasztja a szódavízet. A rossz ivóvíz valósággal kiszolgáltatja Arad közönségét a szódavízgyárosok kénykedvénnek, amelynek tendenciája már az első pillanatban megnyilvánult, mihelyt megszabadultak a konkurrenciától, amely eddig mérsékelte áremelő kedvüket.

A közönség eminens érdekeinek védelmében kénytelenek vagyunk olyan hatóságot keresni, amely a szódavíz-kartell mértéktelen áremelését megakadályozhatja. Van Aradon egy ármaximáló-bizottság, amelynek az volna a hivatása, hogy az elsőrendű közszükségleti cikkek árait megállapítsa. Ez a bizottság eddigi működése folyamán részletesen megvizsgálta a maximált áru közszükségleti cikkek előállítás költségeit, hozzászámította a megfelelő hasznot és ilyen módon szabta meg az illető cikk árát. A viszonyok konszolidálódásával a máximaláló-bizottság működése nagyrészt szükségtelenné vált, mert az árdrágítások a kereslet és kínálat törvényei alapján megszűntek. A szódavíz-kartell legújabb lépése megint az utat, amelyen a máximaláló-bizottságnak a változott viszonyok között haladnia kell.

A szódavíz árának mostani emelése iskolapéldája a kartellek ártalmas működésének és fényesen igazolja azt a gazdasági tételt, amely szerint az egészséges versengés jótékonyan befolyásolja az árak kialakulását. A kartellen kívüli szikvizgyár megsemmisítése a közönség érdekeinek ellenére történt és a város vezetőségnek meg kell vizsgálnia azokat a körülményeket, amelyek arra kényszerítették a gyár tulajdonosát, hogy üzemét megszüntesse. Ha a kartell esetleg olyan eszközöket használt volna ebben a harcban, amelyek a törvényekkel, vagy a közéleti etikával ellentétben állanak, úgy a város vezetősége meg tudja találni a módját annak, hogy a szabálytalanságot megtorolja és a közönség érdekeinek védelmében felrobbantassa az árdrágító szódavíz-kartellt.

Emelkedett a Népszövetség presztízse

Csak a Népszövetség keretein belül valósítható meg Páneurópa — Le kell bontani a vámfalakat — Bethlen fontos tárgyalásai Brianddal — A hágai döntőbírótag tagjai Összeült a csiki székhelyek felebevezését tárgyaló bizottság

GENF, szeptember 13. A Népszövetség ma délelőtti ülésén Motta svájci delegátus volt az első felszólaló, aki mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a Népszövetség erkölcsi presztízse az utóbbi időben emelkedett. Ez abból is kitünik, hogy Briand Páneurópa tervéhez eddig felszólalt megbízottak, a terv kivételét csakis a Népszövetség keretein belül tudják elképzelni. Graham angol kereskedelemügyi miniszter beszélt ezután, aki feltűnést keltő beszédében a vámfalak lebontását követelte. Hangsúlyozta, hogy az 1927-es gazdasági konferencia határozatainak nem szabad papíron maradniuk, meg kell a gyakorlati életben is valósítani azokat. Megelégedéssel konstata, hogy végre eredményre jutottak a jövótétel

kérdésében, amelynek üdvös hatását elmaradhatatlannak tartja a politikai ellentétek enyhítése terén is.

A Népszövetség mai tanácsülésén Varnavaidya herceg, Sziám delegátusa, majd Guami uruguayi és Uratia columbiai delegátusok szóltak fel a főtitkári jelentés általános vitájában. Az ülés végén Titulescu elnök közölte, hogy még számosan jelentkeztek felszólalásra. Az elnökség nevében arra kérte a delegátusokat, keddig fejezzék be az általános vitát, hogy a főbizottságok legkésőbb szerdán tárgyalhassák a hozzájuk áttutalt kérdéseket. A legközelebbi tanácsülés hétfőn délelőtt 10 órakor lesz.

Az emigráns horvátok a jugoszláv diktatura ellen

A külföldön élő horvátság ma három memorandumot juttatott el a népszövetségi közgyűléshez, amelyben tiltakoztak a mostani jugoszláv rezsim ellen. Az első memorandumot Pavelics, Németországban élő horvát emigráns vezér nyújtotta be a németországi és franciaországi horvátok nevében. A második beadványt Vujeva Markó, a Délamerikában élő 300.000 horvát részéről nyújtotta be 4000 aláírással. A harmadik memorandum a Belgiumban élő 30.000 horvát

panasza volt a jelenlegi jugoszláv diktatura és az elnyomtatás ellen.

Mindahárom memorandum erőlesen követeli a független Horvátországot.

Briand francia külügyminiszter ma tárgyal Bethlen István gróf magyar miniszterelnökkel. A Journal de Geneve szerint a beható tárgyalásokon a magyarok részéről felveendő külföldi kölcsön ügyéről volt szó. A magyar miniszterelnök ma délelőtti Henderson angol külügyminisztert látogatta meg.

Bethlen István gróf egyébként újból tárgyal Madgearuval. Bethlen még csütörtökön nyilatkozatot adott a sajtónak, amelyben kijelentette, hogy Románia magatartása Ma-

gyarország ügyeiben felülmúlja a várakozást. A román-magyar tárgyalások jelentőségét erősen kihangsúlyozta Bethlen, majd hangsúlyozta, hogy a politikai kérdéseket nem lehet többé elkülöníteni a gazdasági problémáktól és a gazdasági szükségesség dönti el a politika irányát.

Curtius német, Briand francia és Henderson angol külügyminiszter ma délután fogadták a sajtó képviselőit.

Curtius nyilatkozatában harciasan kikelt a német jobboldali pártok külpolitikai törekvései miatt.

Briand kijelentette, hogy nem hivatalosan nyilatkozik. Csak Páneurópa tervéről beszélt és ennek során elismételte azokat a fejtegetéseket, amelyeket két nappal ezelőtt nagy expositójában elmondott. Henderson is csak ismeretes külpolitikai álláspontjáról nyilatkozott.

A Népszövetség most állapítja meg azokat a nemzetközi csoportok által kijelölt tagokat, akik résztvesznek a hágai nemzetközi döntőbírótagban. A delegátusok megbízatása január elsején kezdődik és kilenc évre szól. Magyar részről a döntőbírótagban dr. Balogh Jenő, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, volt igazságügyminiszter fog résztvenni.

A csiki magánjavak ügye

A várt időpontnál előbb, már ma délután összeült az a bizottság, amely a csiki székhelyek felebevezését tárgyalja, az elkobzott javak ügyében. A bizottság elnöke eredetileg Furughi kán, Perzsia sztambuli követe, azonban távolléte miatt az elnöki tisztet Ala kán, a párisi perzsa követ tölti be. Elnöki szerepük van azonban még Henderson angol és Procope finn külügyminiszternek is a bizottságban.

A Népszövetség azért állított össze a kérdés tárgyalására ilyen különös bizottságot, hogy a döntés pártatlan legyen.

Bethlen István gróf, magyar miniszterelnök ma délelőtti hosszasan tanácskozott, a bizottság tulajdonképpeni vezetőjével, Ala kánnal. A gyors összeülést a székhelyek sürgőztése idézte elő, a román delegátusok viszont minden igyekezetükkel azon vannak, hogy a kérdés

alaposabb átvizsgálására való hivatkozással, az ügy letárgyalását későbbi időpontra halasszák el. Valószínű, hogy a bizottság el is fogadja a román álláspontot.

GENF, szeptember 13. Martens Károly ismert német baloldali író, aki a nyugatnémetországi lapok megbízásából jelent meg Genfben, német és francia nyelvű memorandumot, juttatott el a tanácsstagokhoz, amelyben megírja, hogy a leszerelési tervek ellenére Németország erősen fegyverkezik a jövő háborúra. A hadserege már most 374 ezer lövő, amely négyszerese a megengedettnek. Arra kéri a Népszövetséget, hogy lépjen közbe Németország fegyverkezési törekvéseibe. A népszövetségi tagok között nem keltett különösebb feltűnést Martens memorandumja, mert az excentrikus író senki sem veszi komolyan.

ARAD JÖVŐJE EGY POLGÁRMESTERI TERVEZET TÜKRÉBEN

A belügyminisztérium rendeletére Lutai Cornel dr. kidolgozta a város öt éves munkaprogramját — Nagyszabású vállalatokat létesít Aradváros — Lutai dr. nyilatkozata — „Arad kaphat kölcsönt, mert nincsenek adósságai“

Érdekes felhívás a város polgáraitól

ARAD, szeptember 13. A napokban belügyminiszteri körrendelet érkezett az aradi város-házára, az új közigazgatási törvény értelmében utasítást adva Aradváros polgármesterének, hogy öt évre előre készítse el a városfejlesztési tervet. Lutai Cornel dr. polgármester ma elkészítette tervezetét, amely nagyarányú munkálatokat tartalmaz és virágzó városi vállalatok létesítését célozza. Negyvenhárom pontból áll ez a nagyarányú, a városfejlesztés minden részletére kiterjedő program, amelynek megvalósulása Aradot virágzó nagyvárossá alakítja át. A nagyszabású program egyes pontjait itt adjuk:

Egy város fejlődése — 43 pontban

1. Összes belvárosi utcák aszfaltozása.
2. A külvárosokban az összes utcák kövezése és egy utkésztető gép vásárlása.
3. A belvárosi járdák aszfaltozása.
4. A külvárosokban a járdáknak közüzellel való feltöltése.
5. Az összes aradi temetőben levő utak rendbehozása.
6. A város határában levő dűloutak rendezése.
7. Az új strand-fürdő elkészítése.
8. Egy nagy belvárosi vásárcsarnok létesítése.
9. A vízvezetési hálózat kibővítése.
10. A tüzezlaktanya mellett levő vásártér kibővítése.
11. A vasúttal szemben levő városi üzletház felépítése.
12. A külvárosok rendezése és az esővízcsatorna levezetése.
13. A Holtmaros-csatorna befedése.
14. Új locsoló és seprőautók vásárlása.
15. A városi szemétkihordó-vállalat létesítése és erre a célra teherautók vásárlása.
16. Két új mentőautó vásárlása.
17. Műlegelő létesítése.
18. A városi temetkezési vállalat létesítése és ezen célból a temetkezés monopolizálása.
19. Az összes temető, valamint a városi ingatlanok körükerítése.
20. A felsőtemetőben egy díszes kapu építése.
21. A Müttelmann-féle gyár átalakítása.
22. A Marospart aszfaltozása és kiszélesítése.
23. Új parkok létesítése a város területén.

24. Városi faiskola létesítése és a városi kertészet kibővítése.
25. A Maros mentén védőtöltések építése.
26. A ligeti fő befutója.
27. Új autóbuszok vásárlása és újabb várótermek építése, valamint a megállóknál reikámozslapok felállítása.
28. A városi vízművek modernizálása.
29. Szentivíztelep elhelyezése jelenlegi helyéről, valamint a Shone-csatorna hálózatának kibővítése.
30. Az esővízcsatornának az egész város területén való bevezetése.
31. A villanygyár megváltása és annak modernizálása.
32. A városi mozik részére új beszélőgépek vásárlása.
33. A vágóhíd modernizálása.
34. A jéggyár modernizálása.
35. A gázgyár modernizálása.
36. A városi zálogház felállítása.
37. Új tűzoltólaktanya felépítése, valamint a tűzoltóság modernizálása.
38. A színházépület kijavítása.
39. A Kulturparksza kijavítása.
40. Iskolák és vámházak építése.
41. Új városi kórház felépítése, valamint a meglévő kórházak modernizálása.
42. Amennyiben a várterület a város tulajdonába megy át, annak átalakítása és rendezése, hogy ott felépülhessen az aradi villanegyed.
43. Az uccanyitásokhoz szükséges ingatlanok kisajátítása.

180 millió lejre van szükség

Körülbelül 180 millió lejre van szüksége a városnak, a Lutai Cornel dr. által kidolgozott nagyarányú munkaprogram megvalósítására és természetesen ezt nem a polgárság adójából óhajtja a város megszerezni. A felsorolt munkálatoknak csak igen kis része fog a rendes évi költségvetésben szerepelni, miután azok legnagyobb részét kölcsönből akadják fedezni. Így a városi vízművek modernizálása, a szennyvíz és esővízcsatorna-hálózat kibővítése, a villanygyár megváltása, a különböző új városi vállalatok létesítése mind a megszerzendő kölcsönből történik. A tervezetre vonatkozólag beszélgetést folytattunk dr. Lutai Cornel polgármesterrel, aki az Aradi Közlöny útján igazi érdekes felhívást intéz Aradváros ama polgárai-

Szörmebundák legjobb és legolcsóbbak
HOFFER PONGRÁC képesített szücsmesternél

BUDAPEST, IV. kerület, Eskü-ut 6. szám. (Klotild-palota). Erdélybe szállított számos bundám igazolják megbízhatóságomat. ☉ Ügyeljünk a címre.

Hoz, akik tevékeny részt óhajtának venni a városfejlesztését célzó nagy munkában.

— Az általam kidolgozott tervezet — mondta a polgármester — nem végleges és azonnal nagyon szívesen eszközölök változtatásokat. Ha valakinek új ötlete van, amely a város javát szolgálja és amely nem szerepel tervezetemben, dolgozza ki írásban és adja le a város polgármesteri hivatalába. Minden tervet szívesen veszek és amennyiben megállapítom, hogy annak keresztülvitele hasznos jelent a városra nézve, feltétlenül helyet szorítok neki az én munkaprogramomban.

„A kölcsön ügye megérett a keresztülvitelre“

— A program megvalósításához szükséges pénz nagyrészt kölcsönből óhajtom fedezni. Aradváros ma abban a helyzetben van, hogy nyugodtan felvehet külföldi kölcsönt, mert adósságai nincsenek s ezzel szemben milliókat érő vállalatok és ingatlanok felett rendelkezik. A legrövidebb időn belül sor kerül a régen várt ötszázmillió lejes kölcsön felvételére és akkor megindulhat az intenzív munka. Mindenesetre — folytatta Lutai dr. — az aszfaltozások, kövezések és más munkálatok, amelyek egy város rendbentartásához tartoznak, az évi költségvetés terhére mennek. Nagy jövedelemre számítok a temetkezésnek városi kézbe való vételére, a villanygyár megváltására, valamint a városi zálogház létesítésére folytán. Temesvár vállalatának jövedelméből lesz naggyá és a legokosabb, amit Arad tehet, az, hogy követi a példát.

Eddig a polgármesteri nyilatkozat. A kidolgozott program nagyarányú, Lutai dr. gondossága mindenre kiterjedt, azonban a tervezetnek még mindig lehetnek hiányosságai és Arad azon polgárai, akik szívükön viselik városuk sorsát, közreműködhetnek annak kiegészítésében. Amennyiben valaki nem óhajtja a városhoz beadni tervezetét, benyújthatja azt az Aradi Közlöny szerkesztőségébe is, ahonnan továbbítani fogjuk egyenesen dr. Lutai Cornel polgármester kezéhez. Marosi Rudolf.

Félelem

Írta: PIERRE BILLOTEU

A kávéház terraszán ülünk, erről-arról beszélgetve.

— Eh, mit tudjátok ti, hogy mi a félelem!.. — legyintett Léon Martinel — erről én beszélhetnék...

Hévesen ellenkeztünk. Végül ugyszólván valamennyien megjártuk a lövészárkokat s elég közeli szomszédságba kerültünk a srápnellekkel.

— Jó, jó, ebből nekem is jutott részem. És mégis, esküszöm, soha úgy nem féltam, mint körülbelül egy hónap előtt, egy este.

— Megtámadtak? Vagy egy autó alá kerültél?

— Egyik sem. Egy asszony okozta életem legnagyobb, megőrijtő, pillanatnyi félelmét. Hallgassátok...

Csodálkozó és várakozásteljes tekintetünkre, nekikezdett a történetének:

— Körülbelül két hónap előtt megismerkedtem egy nagyon bájos asszonnyal, akinek az igazi nevét természetesen el fogom hallgatni. Nevezük egyszerűen Marthenak. Gyakran találkoztunk és egyre jobban szerettem. Ő is engem. A világ legboldogabb szerelmesei lehetünk volna, ha Marthe nem lett volna annyira a hangulatoknak és főleg az örökös félelmeknek rabja.

— Meglátod Léon! — ismételte folyton — ez a mi szép szerelmünk drámával fog végződni.

— Kis csacsi!.. — nevettem. — Honnan szeded ezeket a hátborzongató ötleteket.

— Igen, igen!.. a férjem mindent meg fog tudni. És azon a napon mind a kettőnk meg

fog ölni, — s az arca valósággal eltorzult a félelemtől.

Gastonnal, a férjével gyakran találkoztam. Egy társaságban forogtunk, elkerülhetetlen volt a folytonos összetalálkozás. Nagyon nyugodt, higgadt ember volt. Nem az a típus, aki az első gyanura egy embertársa torkának ugrik.

Marthe sokszor, ha hozzám jött, köszönet nélkül felajánlta hanyatlott le az első székre:

— Léon, elvesztünk!

Mert a férje nem úgy mosolygott rá, mint máskor. Vagy mert mintha az uccán furesakülsejű ember követte volna. Bizonyára detektív, akit Gaston bérrelt fel a megfigyelésére...

Hiába nevettem, hiába csillapítottam, Marthe állandóan félt, reszkedett. Gyászos jóslataival, könnyeivel megmérgezte a szerelmünket. Ez az eszelős félelem már valóságos rögeszmévé vált.

Egy délután egyik métroállomásnál ádtunk találkát. Sajnos, kicsit megkéstem. Nagy csoportosulást láttam. Egy nő feküdt ájultan egy jóindulatu rendőr karjaiban. Marthe volt. Félelmében ájult el, mert mintha a férjét látta volna leszállni egyik kocsiról.

— Hát aztán?... az csak nem kompromittáló, hogy egy métroállomáson a kocsi várad?... különben is tévedtél. Nem a férjed volt...

Semmi sem segített. Végül már engem is nyugtalanítani kezdett ez a tulfeszült idegesség, a hidegvérnek ez a teljes hiánya. Ha Gaston csakugyan gyanura kapna és valamiképpen felelősségre vonná Marthe-t, Marthe, ahelyett, hogy közönyösen vállat vonva tagadna, eszelős félelmében bizonyos, hogy elárulná magát. A helyzetet súlyosbította, hogy Gaston leg-

utóbb egy browningot vásárolt, amelyet állandóan magánál hordott. Marthe ebből is titkos fenyegetést olvasott ki.

Ekkoriban történt, hogy Préanték meghívtak az estélyükre. Fényes vacsora volt. Voltunk vagy százan, meghívottak. Mikor a patkóalaku, virágokkal díszített, gyönyörűen terített asztalnál a nevemet kerestem, az első két név, amely szemembe ötlött, Marthe és férjének a neve volt.

— Nagy Isten!.. Marthe rögtön itt leszi!.. nem szabad engem látnia!.. — gondoltam.

Az én helyem az övével éppen szemközt volt kijelölve. Arra már nem volt időm, hogy elcserelem a cédulákat. Mit csináljak?... megszökjék? Ez lett volna a leghelyesebb. De már nem tudtam cselekedni, mert hatalmába ejtett az a mondhatlan, megbénító, szörnyűséges félelem, amelyről az imént beszéltem. A térdeim megroggyantak. Talán ezért is ültem le.

De felhézni nem mertem. Tekintetemet én nem vettem a tányéromról. És vártam. Tudtam, hogy mi fog történni. Marthe fel fog ismerni, nem fogja visszafojthatni rémült felkiáltását, talán idegrohamot kap, botrány lesz... a már amugyis gyanakvó férj észbekapva, elő fogja rántani a browningját és...

Közemben reszkett a villa, a fogaim vacogtak. Hallottam a szemközti szék taszigálását. Homlokomon hideg verejtékcseppek gyöngyöztek. S ekkor hősiiesen felvettem a fejemet és feltekintettem.

Szemközt ült Gaston és... egy idegen nő. Értitek?... Nem Marthe, hanem egy merőben idegen fiatal asszony, Gaston barátnője, akit itt, ez ismeretlen társaságban a törvényes feleségének adott ki...

Kritika

a színházi cenzuráról

Keresztülvihetetlen a magyar színházak műsorának kettős ellenőrzése

ARAD szeptember 13. A súlyos nehézségekkel küzdő erdélyi magyar színházakat a kormány most újabb probléma elé állította. A napokban az összes erdélyi színház igazgatóihoz — amint az Aradi Közlöny legutóbbi lapszámában meg is írta — rendelet érkezett a közegészségügyi és népjóléti minisztériumtól, amely elrendeli, hogy mindennemű színházi műsor és szindarab a minisztérium előzetes ellenőrzésének vettetik alá és az ellenőrzést egy speciális bizottság végzi. Mindennemű színházi műsort legalább 5 nappal a premier előtt, ez elé a bizottság elé kell terjeszteni megvizsgálás végett. Ami a darabok előadását illeti, ennek ellenőrzése a premier estéjén történik, amelyen egy cenzor lesz jelen.

Megint egy olyan rendelet, amelyről néhány nap múlva ki fog derülni, hogy korrigálásra szorul, mert végrehajtása teljességgel lehetetlen. Az erdélyi magyar színházak műsora úgy van összeállítva, hogy egy héten néha három premier is lezajlik és a gyakorlatban szinte keresztülvihetetlen, hogy minden premier előtt öt nappal a népszerűségi igazgatóság színházi ügyosztályának hivatala útján (Van-e, aki ezt a hivatalt ismeri?) felküldjék Bucurestibe az előadásra kerülő darabot, a népszerűségi igazgatóság mellett működő speciális bizottsághoz, amely aztán értesíti a színházat, hogy a felterjesztett darabokat előadásra alkalmasnak találja.

Ismerjük jól a bürokrácia nyikorgó apparátusainak a működését és tudjuk, mit jelent a körülményes nevű hivatalok útján még körülményesebb nevű bizottságokhoz való felterjesztés. Azt jelenti, hogy az akták, a szindarabok, az előadás engedélyezése egyszerűen eltűnik a hivatalok és bizottságok labirintusában és a színházgató esténként téplesi a haját előadás helyett, mert nincs szabályszerűen engedélyezett szindarabja, amit előadhat. Ha pedig nagysokára és véletlenül approbálnak is előadásra egy szindarabot, a premier estéjén leül egy cenzor a nézőterre és szeszélye szerint adhat utasításokat a rendezésre, a színészek játékára és általában az előadás minden fázisára vonatkozólag. Ha tehát a Bucurestiben székelő illetékes bizottság már engedélyezte is a szindarab előadását, akkor az aradi színház nézőterén megjelenik még egy másik hivatalos közeg, aki a kritikus és főrendezői szerepet arrogálja magának.

Titokzatos az a szempont, amely ezt a lehetetlen és megszorító hatású intézkedést szükségessé tette. Hiszen minden szindarab előadása a legteljesebb nyilvánosság előtt folyik le és a kiutalt szabadjegyek révén minden hatóságnak módjában áll azokat politikai szempontból ellenőrizni és a fennálló törvények alapján az állam érdekeit, a nemzeti, vagy morális érzékenységet sértő szindarabokat a műsorról levéttetni.

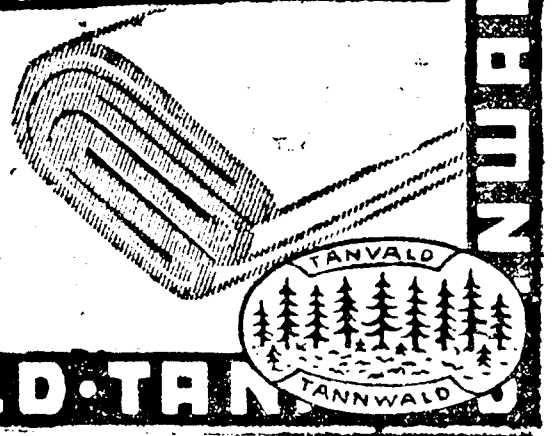
Nincs tehát értelme annak, hogy ilyen nehézkes adminisztrációval teljesen felesleges torturán vezessék keresztül az előadásra kerülő darabokat és gyakran illetéktelen és hozzá nem értő, esetleg rosszindulatú cenzor szeszélyeitől tegyék függővé a színházi előadást. Bizonyosak vagyunk abban, hogy ez a rendelet is arra a sorsra jut, amire a hasonló keresztülvihetetlen intézkedések: maga a gyakorlati élet fogja megakadályozni annak keresztülvitelét.

Szörmekülönlegességek

KICHLER, Budapest IV., Egyetem-tér 5. szám.

Tannwald egy életre szól!

Tannwaldi damaszt, Tannwaldi agynemű, Tannwaldi, fehérnemű — 100 év óta bevált elsőrendű minőségben, minden jól vezetett szakmabeli üzletben kaphatók.

TANNWALD-TAN

Viharok egy aradi pénzintézetnél

Miért vált meg Fischl Róbert a Bancarától? — Tizennyolc nyugdíj-jogosult tisztviselő küzdelme — Szedjék szét a nyugdíjalapot! — Akik kénytelenek megnyugodni s akik pörölnek

ARAD, szeptember 13. A Bancara Románia, amely tudvalevőleg magába olvasztotta az Erdélyi Hitelbankot, súlyos konfliktusba került több tisztviselőjével. Fischl Róbertnél, a deviza-osztály vezetőjénél kezdődtek az ellentétek. Ennek a kitünő főtisztviselőnek bizonyos anyagi megállapodások miatt, melyeket a bank betartani nem akart, meg kellett válni az intézettől.

Ezt a kezdő incidenst nyomon követte egy jelentékenyen súlyosabb, ahol már nem egy, hanem tizennyolc tisztviselő egzisztenciális érdekeibe vágott a bank vezetésének kisése különös és szokatlan álláspontja. Az intézet régi, nyugdíjjogosult tisztviselőivel került szembe az igazgatóság.

A Bancara, minden szokástól és joggyakorlattól eltérőleg, arra az elhatározásra jutott, hogy az Erdélyi Hitelbankkal létrejött fúzió nem kötelezi őt nyugdíjfizetésre az arra jogosult régi, érdemes tisztviselőkkel szemben. Ellenben egy jó tanácsossal szolgált nekik: *elégítsék ki magukat a sovány nyugdíjalapból.*

A nyugdíjalap hét millió lejt tesz ki. Tesék kiszámítani, nyugt-e ez megélhetést tizennyolc, munkában kifáradt, megöregedett családfelelőnek? A nyugdíjalapot a tisztviselők hozzájárulásán kívül, maga az intézet is évente dotálni szokta az esztendő üzleti eredményeihez képest. A nyugdíjalap tehát egy folyton növekvő tőke.

A Bancara azt az alternatív ajánlatot tette, hogy vegyék át a tisztviselők a nyugdíj-

alapot és kezeljék, ahogy tudják, vagy pedig egyszerűen és röviden osszák fel maguk között. Hosszu tárgyalás után olyan megállapodás jött létre a két szembenálló fél között, hogy a bank mégis átveszi, de csak kezelésre a nyugdíjalapot. A három főtisztviselő pedig, akiket ez év első három hónapjában nyugdíjaztak, névszerint Laczay Gyula, Tonessz Ferenc és Szigethy Jénő teljes fizetésüket fogják nyugdíjként kapni a Bancarától. A nyugdíjkérdés illetően rendezésénél olyirányban is történt szóbeli megállapodás, hogy a két aligazgató, Kiszely Gyula és Gaál József, bárminek mennek is nyugdíjba, ugyancsak teljes fizetésüket kapják az intézettől.

Ugyáltszott ekkor, hogy a fölzavart hullámok lecsendesednek. Nem így történt. A Bancara vezetősége röviddel ezelőtt közölte Laczayval, Tonesszel és Szigethyvel, hogy a megállapodást nem tarthatja fenn, igényeik kielégítése végett forduljanak mégis a nyugdíjalaphoz. Körülbelül hasonló értesítést kapott Kiszely és Gaál aligazgató is azzal, hogy elégítsék ki magukat egyszerűsmindekorra a nyugdíjalapnak rájuk eső részével. A szolgálatban levő két aligazgató a kényszer hatása alatt elfogadta fölötte elöljáróinak álláspontját.

A Bancara többi nyugdíjra jogosult tisztviselője most jogi szakértőkhöz fordult, mert az ily módon kisémmizettek nem tudnak bele nyugodni abba, hogy öregségük idején, amikor már minden munkaképességüket az intézet javára áldozták, nyugdíj nélkül, a mások kegyelemkenyerén tengessék életüket.

Tizenkétezerhatszáz halott, nyolcezer sebesült áldozata van a sandomingói katasztrófának

A fővárosban egy városrészben minden ház összeomlott, minden lakó elpusztult — A világtörténelem egyik legrettenetesebb katasztrófája — Minden család gyászol

NEWYORK, szeptember 13. A sandomingói tájfun katasztrófa statisztikáját csak mára sikerült összeállítani. Már az első jelentések is szörnyű pusztításokról számoltak be, de arra senki sem számított, hogy a katasztrófa olyan borzalmas arányokban bontakozik ki, amely a világtörténelem egyik legrettenetesebb szerencsétlenségévé teszi. A hivatalos segélyexpedíció elnökének Newyorkba küldött jelentése szerint a múlt heti katasztrófa 12 ezer 700 emberéletet követelt áldozatul.

Ennyi holttestet ástak ki eddig a romok alól. A súlyosan sebesült áldozatok száma 8000. A szigeten egyébként lassan kezd helyreállni a rend és javul a helyzet. Az élelmiszerhiány megszűnt, miután kellő mennyiségű élelem érkezett a szigetre. Járvány sem fenyeget, mert elegendő szérum és gyógyszer áll rendelkezésre. Eddig 9000 embert ol-

tottak be a járványos betegségek ellen. Vizhiány sincsen, miután a vízvezetékét kijavították.

A holttesteket egyáltalában nem agnoszkálták, hanem tömegsírban helyezték el őket, részben pedig hatalmas máglyákon égették el a hullákat. Az egész sziget gyász képét mutatja. Nincsen olyan család, amelynek valamelyik hozzátartozója el ne pusztult volna. Sandomingó egyik külvárosáit minden ház beomlott és a városrész valamennyi lakója elpusztult, vagy súlyosan megsebesült.

Asszonyok, Leányok!

Gyorsan és pontosan elsajátítható **varró és szabászati tanfolyam nyílt meg szeptember első napjaiban.** Vidékiek benalakov felvételnek gondos felügyelet mellett.

Probszt Dezsőné Arad, Str. Emineou 6. (Deák F. u.) II. o., udvari feljárt.

Borzalmas villamosszerencsétlenség Svájcban

A villamos vezetője öngyilkosságot kísérelt meg

ZÜRICH, szeptember 13. Végzetes szerencsétlenség történt tegnap délután négy órakor a sunperni kerületben, amelynek két halott, három súlyos és hét könnyebben sebesült áldozata van. A sunperni villamos állomás remisijéből kiszabadult három villamoskocsi, amelyet a lejtős pályán nem fékeztek meg eléggé. A három kocsi teljes sebességgel száguldott le a pályán és szembe találkozott egy felfelé kapaszkodó villamoskocsival. Az összeütközés, amelyet már nem lehet megak-

dályozni, az egyik kanyarodónál történt meg. A négy villamoskocsi egymásbaütközött és kinyírt a sínekből. Az utasokkal zsúfolásig megtelt villamoskocsi egy ház falának vágódott és teljesen darabokra törött. Két fiatal asszony szörnyethalt. Hottestük felismerhetlenségig szétromcsolódott és egyelőre még agnoszkálni sem lehetett őket. Három sebesültet halálukra szállítottak a kórházba, míg két utasnak a sérülése meglehetősen könnyű természetű volt. A sunperni villamos-remis vezetője, amikor meglátta a katasztrófát, ideg sokkot kapott és öngyilkosságot kísérelt meg. Felmászott a villamospőzra és kezével megérintette a magasfeszültségű áramot. Súlyos sérülésekkel, eszméletlenül szállították kórházba.

Dr. Farkas József karrierje

A lószállító Bergerné protezsálásával kettétörik a volt aradi kulturpalotai könyvtárnok pályafutása — Jogtalan a miniszteri tanácsosi címe — Az ellene fordult események miatt levétette a szakállát Farkas József, a pinkabérlő

Dr. Farkas József, az aradi Kulturpalota volt könyvtárosának változatos karrierjéről a következőket írja a budapesti Ujság:

A közvélemény nagy esodálkozással nézi, hogy ez a férfiú miképpen tett szert egyre nagyobb hatáskörre a főváros üzemeiben. Farkas József dr.-nak ugyanis nem ez a lóbus-ügy az első afférja, amelynek során a nyilvánosság is foglalkozik személyével. Ezek előtt még teljesen ismeretlen férfiú volt és szinte elképzelhetetlen, hogy miképpen került be a főváros törvényhatósági bizottságába, mert soha észrevehető szerepe nem volt a polgárság életében. Önmagát miniszteri tanácsosnak nevezi Farkas József dr., pedig

semmiképe minisztérium státuszába nem tartozik, soha egyetlen minisztériumban szolgálatot nem teljesített.

Amint megállapítottuk, Farkas József dr. miniszteri tanácsossága a kommün idejében Aradon megalakult kormány történetéhez tartozik. Állítólag akkor hívta meg az aradi kormány osztályvezetőnek, mikor már Szegedre volt távozóban és mire Szegedre megérkezett és a kormányt átalakították, Farkas József dr. már osztályvezető sem volt. Jogai érvényesítésére Farkas József dr. pört indított, amelyben miniszteri tanácsosi címének és nyugdíjának megállapítását kéri. Ezt azonban eddig — tíz éve folyik a pör — nem tudta elérni, bár fölmutatta Friedrich Istvánnak egy levelét, amelyben értesítette, hogy államtitkári ranggal való nyugdíjaztatása iránt intézkedett. Az intézkedés nem következett be és ezen a magánlevélén kívül mással miniszteri tanácsosi, illetve államtitkári mivoltát Farkas József dr. nem tudta igazolni, de azért természetesen, amint azt a telefonkönyv is igazolja, „miniszteri tanácsos“-nak nevezte magát.

A miniszteri tanácsosi címért és nyugdíjért indított pörök útján való küzdelmekről a közvélemény természetesen nem tud, amint nem ismerték Farkas dr.-t a fővárosban, ahol pedig mindenkit megbecsülnek, aki az anyai bajjal, gonddal küzködő lakosság érdekében szót emel. Farkas József dr. neve hirtelen mégis közismertté vált akkor, amikor kiderült, hogy ő volt az elnöke annak a Terézkörut 40—43 számú házban létesített játékbarlangnak, amelyben a leghírhedtebb pinkabérlők igyekeztek embereket pénzükből kiforgatni. Megesett, hogy maguk a pinkabérlők jelentették fel a belügyminisztériumban a játékbarlangot, mert Farkas dr.

ny. miniszteri tanácsos elnöki minőségében olyan magatartást tanúsított, ami ezeket az edzett játékbarlangosokat is meglepte.

Farkas József ellen akkór elemi erővel zugett fel a felháborodás. Amikor jellegzetes hosszú szakállával megjelent a főváros tör-

vényhatósági bizottsági ülésén, az egész baloldal felzúgott, pinkabérlőnek, játékbarlangtulajdonosnak nevezték és Farkas József halott-halványan menekült a felháborodás vihara elől. Hónapokig nem is jelent meg a városháza üléstermében. Állítólag annyira megrettent akkor az ellene megnyilvánult tüntetéstől, hogy még a szakállát is levétette, hogy felismerhetlenné tegye magát.

Hónapokig Farkas József miniszteri tanácsosról senki sem hallott, amíg közel egy esztendő előtt újra szerepelgetni kezdett, még pedig annyi sikerrel, hogy most már egyik legszármottévőbb tagja a Kozma Jenő elnöklte alatt álló egységes községi polgári pártnak. Különleges talentummal úgy tudta magát menedzselni, hogy ma már a főváros legnagyobb üzemeinek vezető tagja. Így bekerült a Lóbus-üzem, az Élelmiszerüzem és az Elektromos Művek igazgatóságába, ahol alelnöknek tették meg, sőt az olyan hánytatott életű Pedagógiai Filmgyár igazgatóságának is tagja, sőt most már ügyvezetői minőségben működik ott közre.

Fascista jellegű állami párt lesz Jugoszláviában

Harc az olasz fascizmus ellen — A párt megalakulását a király kezdeményezi

BELGRÁD, szeptember 13. Sándor király kezdeményezésére rövidesen megalakul Jugoszláviában az ugynevezett állami párt. A kormány részéről az utolsó időkben feltűnő sok kommuniké jelent meg, amelyekben arról volt szó, hogy a régi politikai pártok feltámasztásáról nem is lehet beszélni. Ilyen kijelentések hangzottak el több miniszter részéről is. A Politika ma reggeli számában beszámol arról is, hogy a kormány a legrövidebb időn belül hozzálát az állami párt megszervezéséhez. Az állami párt teljesen a fascista rendszer

Nagy butorvásár Aradon.

Saját készítményű hálók, ebédlők, utazozók, al-
lanóan nagy választékban. Gyári árak.

Leopold Bruckner

butorgyár, Arad, Str. Ioan Calvin 15.
Tulajdonos: **Öz. Vajna Adolfné**
Vasuton 45% fuvar kedvezmény.

Magyar potyautas kalandjai a tengeren

Amsterdamból jelentik: A „B. C. Hooft“, az ismert amsterdami flotta egyik legnagyobb utasszállító hajója, a napokban érkezett vissza holland-indiai útjáról. A hajó kapitánya elmondotta, hogy utban Holland-India felé. Colombóban, egy Weisz Kálmán nevű magyar ember eddig ismeretlen módon feljutott a hajóra s a potyautasok kedvelt helyén, a mentőcsónakok között rejtőzött el. Weisz Kálmán azonban a hajó legfelső fedélzetén nem érezhette jól magát és így abban a hiszemben, hogy a IV-ik vagy a III-ik osztályon előbb észreveszik, mint a II-ik osztályon, táskájából legjobb ruháját öltötte magára, megjelent a II-ik osztály étkezőjében.

Az ebédnél a pincérek új utasnak tekintették és bőségesen kiszolgálták, de a vacsoránál már kiszűlt a turpisság, mikor az éttermi ellenőr a potyautas jegye után érdeklődött. Weisz bevallotta, hogy hajójegy nélkül akart Holland-Indiába jutni. A hajó kapitánya a potyautast a hajó zárkájába akarta csukatni, ebben azonban az utasok megakadályozták. Ugyanis Weisz nemcsak elmondotta, de igazolni is tudta, hogy a háború folyamán orosz fogságba került, majd hazabocsájtása után Kinába ment át, két évet töltött Sanghaiban, onnét Angol-Indiát kereste fel, de mert itt sem tudott boldogulni, ezért Holland-Indiába akar jutni.

A hajó utasai megsajnálták, gyűjtést indítottak s az összegyűlt ötven hollandi forintból kifizették a Colombo-Priok vonalra szóló negyedik osztályu jegy árát. Így a magyar potyautas eljutott Holland-Indiába, de onnan vissza kellett szállítani, mert a zavaros körülmények között élő idegeneket ma már Holland-Indiában sem látják szívesen.

alapján épülne fel és alkalmas lesz arra, hogy osztály-, nemzetiség és vallásra való tekintet nélkül minden jugoszláv állampolgár résztvehessen benne.

Az új párt politikáját a réginelekkel szélesebb alapokra fektetik. Az állami párt felvénné a küzdelmet az olasz fascizmussal szemben is és alkalmas lenne arra, hogy a jugoszláv nemzet egységét és erejét megmutassa. Az új párt 1928 január 10-i királyi manifesztum alapján kezdi meg szervező munkáját.

Isten az Oceán felett.

Francis Dillon-nak bámulatos hozzáértéssel megrendezett nagy filmregénye a SARGA-TENGER ópiumesempészeiről. — Főszereplők:

Richard Barthelmes és Betty Compson.

Hajóégés! Menekülés! Matrózlázadás!

Az **Atlantia** világfilm óta nem láttunk hasonló grandiózitással megrajzolt tengeri katasztrófákat.

Hangosfilm!

CENTRAL-MOZGO

Hangosfilm!

DÉNES SALON

couture

**Oszi-Téli modell
kollekeiójának bemutatása**

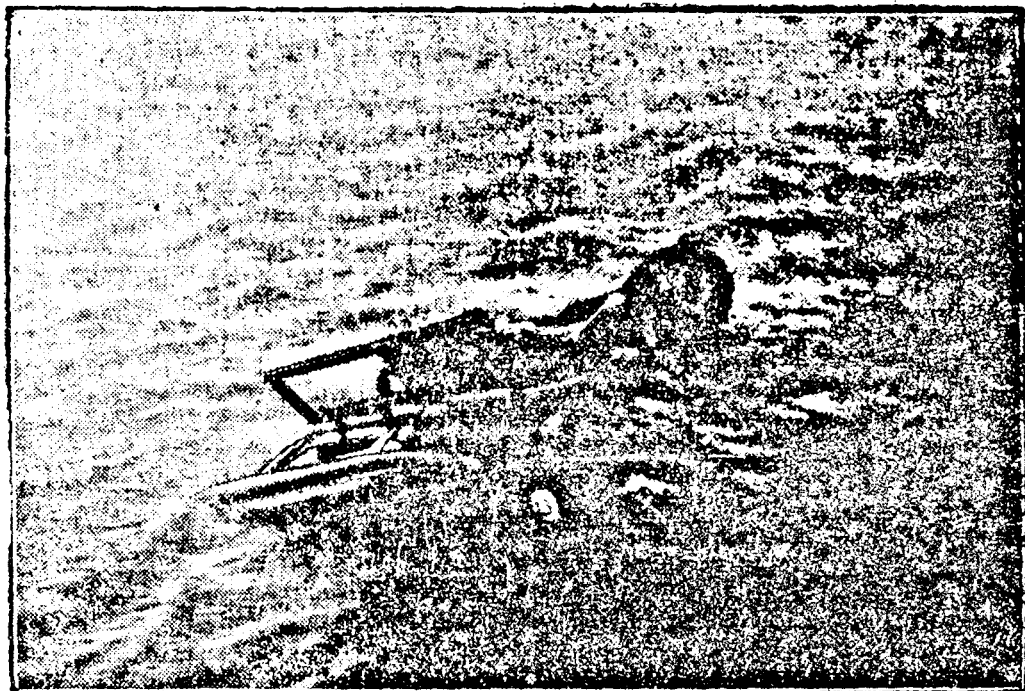
1930. szeptember 15-től.

**Budapest,
Sas-uca 12., I.**

Felrobbant lőporgyár — rengeteg halott

Texasból jelentik: A várostól 15 kilométernyire fekvő duponti lőporgyár a levegőbe repült. A gyár közelében lakó 125 családnak teljesen nyoma veszett. Az egész környéket romok és emberi testrészek borítják. Az áldozatok száma még ismeretlen.

Petrás Sári lezuhant autója a Scheldében

LONDON, szeptember 13. A Crocker-család intézkedésére Crockerné-Petrás Sári holttestét Antwerpenből kedden szállítják át Angliába a Kent grófságban levő Walmerbe, ahol Szerdán temetik el. Szerdán lesz a rekvium is a Deali kápolnában.

Nagy izgalommal várják a holnapi választást Németországban

Általános alkoholtiltalom az egész országban — 500 kocsi röpcédula — 15.000 rendőr teljesít holnap szolgálatot Berlinben — A nemzeti-szociálisták biztosak győzelmükben — Harc Brüning kancellár ellen

BERLIN, szeptember 13. Németország holnap választ. A rendőrhatalóságok intézkedése szerint, ma már tilos a gyülekezés és nem szabad tartani agitációs gyűlést sem. Az egész országban általános alkoholtiltalmat léptettek életbe. Hogy mennyire tombol a választási agitáció, arra nézve mi sem jellemzőbb, hogy ma ötszáz kocsi hordta el azokat a röpcédulákat, amelyeket az egyes pártok a választási harcokhoz felhasználtak.

A választási vezető bizottságok holnap este 8 órakor kezdik meg az eredmények folytatóságos kihirdetését.

A választások reggel nyolc órakor kezdődnek meg és éjfélig tartanak. A pártok hatalmas előkészületeket folytatnak és ma történnek meg az utolsó erőfeszítések, hogy a tömegeket a maguk részére hódítsák. Összesen 598 birodalmi képviselőt választanak meg, miután minden hatvan ezer emberre jut egy mandátum. A legutóbbi, 1928-as statisztika szerint, Németországnak 41 millió 224.378 választója van, akik közül 31 millió 167.000 szavazott le 1928-ban.

A rendőrség hatalmas arányú előkészületeket tett a holnapi választásokra.

15.000 rendőrt rendeltek ki, ezek egyrésze tényleges őrszolgálatot teljesít, másik része pedig készenlétben áll.

Zörgiebel rendőrfőnök bizakodó hangon nyilatkozatot tett a rend fenntartására vonatkozólag. A 230 választási helyiség körül erős rendőri kordont helyeznek, hogy minden zavargást megakadályozzanak. A nagy lapok szócsoveken fogják közölni az eredményeket és miután a lapok szerkesztősegei előtt előreláthatólag hatalmas tömegek fognak csoportosulni, itt is rendőrséget fognak elhelyezni.

A választás kimenetele teljesen bizonytalan. Érdekes jelenség, hogy mindegyik párt bizik a győzelemben. A szociáldemokraták hangulata a legbizakodóbb, a centrum is bizik, az állampártnak mindenestre a holnapi választás lesz a tűzpróbája. A legerősebben bizakodó a hangulat a nemzeti szocialistapárt körében s jellemző, hogy

a nemzeti szociálisták már előre kihívték holnap estére a Sportpalast nagytermét, hogy ott megtartsák a győzelmi ünnepeket.

Erős harcot folytatnak a nemzeti szociálisták Brüning kancellár ellen s minden eszközt felhasználnak a küzdelemben. Egy mozgószínházban legutóbb Brüning beszédét közvetítették gramofonon, mire egereket eresztettek szíjja a teremben. Oly hatalmas pánik keletkezett, hogy az előadást abba kellett hagyni.

**Cziring Armin és Fiai
szőrmeáruháza**

**BUDAPEST,
IV. kerület, Deák Ferenc-uca 19. sz.**

Megkezdődnek az új strand előkészítő munkálatai

A Maros vizállása évtizedek óta nem volt olyan alacsony, mint most.

ARAD, szeptember 13. Az aradi városi mérnöki hivatalban folynak az előmunkálatok az új strand felépítésére. Ma rendeletet adott ki a mérnöki hivatal, hogy kezdjék meg a munkálatokhoz szükséges homok hordását, valamint a földmunkálatok előkészítését. Az idén — mint most kiderült — csupán felmüllió lej áll erre a célra a város rendelkezésére és csak az 1931. évi költségvetésben vesznek fe öt millió lejt. Amint a költségvetés elkészül, megállapítják, hogy a fürdőnek mely részét építik fel először, majd kiírják a nyilvános árlejtést a munkálatokra. Miután még a központi árlejtési bizottság jóváhagyása is kell az árlejtés eredményéhez, a jövő év tavasza előtt nem kezdhetik meg az építkezést. Ma jelentés érkezett a városi mérnöki hivatalhoz az aradi folyammérnökségtől, hogy évtizedek óta nem volt ilyen alacsony a Maros vizállása, mint az idén. Ennek egyik jele az, hogy a mélyvízü uszodában még a gyermekek is átlábalhatnak. A városnál örülnek az alacsony vizállásnak, miután ennek folytán könnyebben szerezhetik be a strandfürdő építéséhez szükséges nagy homokmennyiséget.

Fellázadtak a székelgyulyás miatt

Prágából jelentik: A königráti hadosztály-bírószág tegnap itélkezett a 22. gyalogezred altiszti iskolájába beosztott 87 katona fölött. A katonai ügyész lázadással vádolta őket, mert nem akartak székelgyulyást emni. Az altisztjelöltek tulgyakran kaptak székelgyulyást ebédre és elhatározták, hogyha ismét székelgyulyás lesz a menázi, nem fogadják el az ételt. Ezért tegnap lázadásban mondották ki őket bünösnek. Hármán egyenként 6 hónapi fogházat, huszan 2 hónapot és 57-en egy hónapot kaptak.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: ISTEN AZ OCEÁN FELETT. Hatalmas filmregény a Sárga-tenger ópium-csempészeiről. Főszereplők: Richard Barthelmes és Betty Compson. Előadások kezdete 5, 7 és egynegyed 10 órakor. Kezdekor az ajtók bezáratnak.

SELECT: fél 5, 6, fél 8 órakor.

MODERN: (Marosparti nyári mozgó) egynegyed 10 órakor. Premier. Romániában először Aradon A COLTAXI DIÁKOK. Rendkívül kedves vigjáték. Főszereplők: Louise Brooks, Richard Arlen és James Hall.

ELITE: fél 5, 6, fél 8 és egynegyed 10 órakor. Utoljára. VIPERA. Dráma. Főszerepekben: Marlene Dietrich és Fritz Kortner.

GRADISTE: fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. Utoljára. A CSÁSZÁR IBOLYAI. Történelmi dráma, főszerepekben a világhírű Raguel Meller.

GAI: 5, 7 és 9 órakor. Sadoveanu Mihály, a kiváló román író műve nyomán: **AZ ELSODORT MALOM.** Dráma. Főszereplők: Marcella Albani és Werner Fütterer.

Fél 12 órai matiné műsora. CENTRAL: AZ ELSODORT MALOM. Marcella Albani és Werner Fütterer.

SELECT: A 13-ik ESKÜDT. Francis Busmann és Anna Nilson-nal.

ELITE: Áramszünet miatt nincs matiné.

Orizási szenzáció!

Hideg és vizellentálló női téli-kabátok és bundák érkeztek külföldről.

Nagy választék!
Menczer confectio, Arad,
Bul. Regele Ferdinand 40. (Volt Boros Béni-tér.)
Olcsó árak!

Eredeti párisi modelljeim

köpenyek, estélyi ruhák stb. nagy választékban megérkeztek, melyek megtekintésére felhívom nb. vevőim sokaságját

EHRENFEST IRMA

Budapest, IV., Prohászka Ottobár (Pappócska) uca 8., félemlét, Telefon: Aut. 835...04.

Szabaddlára helyezték a Grivita-cég aradi utazóját

Stein Mór ma délben elhagyta az aradi törvényszék fogházát

ARAD, szeptember 13. Ma tárgyalta a temesvári tábla Stein Mór, a Grivita aradi cég utazójának ügyét. Ismeretes, hogy néhány hónappal ezelőtt a cég feljelentette utazóját, akit azzal vádolt, hogy többszázezer lejfel megkárosította. Az ügyész ség letartóztatta Steint, aki tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Cotiou Romul dr. védő kérésére

a törvényszék elrendelte az utazó szabaddlára helyezését. Az ügyész felelősséget jelentett be a törvényszék határozata ellen. Ma tárgyalta az ügyet a temesvári tábla, amely helybenhagyta a törvényszék döntését és elutasította az ügyész felelősséget. A döntésről még ma délben értesítették az aradi törvényszéket és Stein Mór a déli órákban elhagyta az ügyész fogházát.

Bemutatják a távolbalátást Aradon

Vértes Vilmos aradi rádiómérnök három-négy hét múlva bemutatja a távolbalátó készüléket — Érdekes beszélgetés a berlini rádiókiállításról — Eltűnnek a mellékzörejek a rádiózásnál

ARAD, szeptember 13. Ma érkezett haza Berlinből Vértes Vilmos aradi rádiómérnök, az ország egyik legszebb rádiólerakatának tulajdonosa, aki részt vett a nagyarányú berlini rádiókiállításban és érdekes tapasztalatokkal, emlékekkel megrakodva tért vissza Aradra. Beszélgetést folytattunk Vértes Vilmossal, aki a következőket mondotta el berlini élményeiről:

— Egész várossá fejlődött ki a Kaiserdammon lévő rádió kiállítási terület. Az idén két új, óriási csarnok került a tavalyi kettőhöz, a magas, égbetnyúló rádiótorony körül kényelmes folyosókon halad a közönség egyik csarnokból a másikba és mindenfelé írószobák, vendéglők és kávéházak szolgálik a látogatók kényelmét.

Külön irodákat állítottak fel ebben az évben, ahol a világ minden nyelvét értő gépirókiaszonyok dolgoznak,

ugyhogy a kereskedők kényelmesen lebonyolíthatják üzleti levelezésüket, mert az irodák mindenkinek díjtalanul rendelkezésre állnak. A kiállító arca az idén valósággal ragyogott a boldogságtól, soha olyan hatalmas üzletkötések — a világszerte dúló krízis dacára — nem történtek, mint most.

— Valamit magáról a kiállításról, mérnök ur.

— Külön érdekessége volt az idei kiállításnak — mondotta a mérnök — hogy összekapcsolták a rádiókiállítást gramofonkiállítással. Az utóbbi időben rájöttek a gyárak arra, hogy a rádió és gramofon nem ellenségek, hanem ellenkezőleg szoros kapcsolatban állanak egymással. Szép szekerényekben elegáns rádiogramfonok vonzották magukra a látogatók figyelmét. Egy gombnyomás, megindul a gramofon és a lejátszott darabot a rádió hangszórója közvetíti. Ami magát a rádiót illeti, a szerkezet nem változott. Az elv ugyanaz, ami tavaly volt: minél kisebb lámpaszámmal minél nagyobb teljesítményt elérni, természetesen olcsó ár mellett. A leggyakoribb a háromlámpos készülék.

— Hatalmas munka folyik a rádiózást kellemtelenné tevő mellékzörejek kiküszöbölésére — magyarázta Vértes Vilmos — és erre a célra a rádiókiállítás során külön készüléket mutattak be. Kísérleti pavilonok voltak, ahol mindenféle zavaró zajt produkáltak, azzal, hogy miniatűr modelleken villamosmotorokat, porszívó gépeket, kozmetikai műhelyeket működtettek. Meg kell állapítani, hogy

olyan készülékeket sikerült létrehozni, amelyeknél a légköri zavarokat kivéve, minden más zavaró momentumot kiküszöböltek.

A légköri zavarok ellen, sajnos, egyelőre nincs menekvés. Külön gramofontörténeti kiállítás is volt egyébként és ezen bemutatták a gramofon fejlődését az első készüléktől a mai villamosgépig. Bemu-

tatták a beszélőmozi haladását bizonyító új kísérleteket is.

— És a távolbalátás? — tettük fel a kérdést.

— Az, sajnos, keveset fejlődött a múlt év óta. A képek valamivel tisztábbak, nem rezegnek annyira, de még messze vagyunk a gyakorlati alkalmazástól. Egyébként hamarosan meggyőződhetünk arról az urak, mert

megrendeltem egy távolbalátó készülékhez szükséges alkatrészeket és három-négy hét múlva bemutatom Aradon a távolbalátó készüléket. Az érdekessége a bemutatásnak az lesz, hogy ez az első Romániában.

Meg kell azt is állapítani, hogy a Fernseh A. G. német gyár által bemutatott távolbalátó készülékek sokkal tökéletesebbek, mint Mihály Dénesé.

— Valamit az új rádióárakról.

— Az árak nyomottak, a gyárak közötti verseny nagy és ezért egy modern háromlámpos készüléket már körülbelül 200 márkáért, tehát 8000 lejért lehet kapni. Egy négy lámpos gép ára átlagosan 320 márka.

A beszélgetést befejeztük. A közben mellénk csoportosult látogatók élénk érdeklődéssel hallgatták Vértes Vilmos előadásának főképpent azt a részét, amely a távolbalátásnak aradi bemutatásáról szólt. Be is jelentették, hogy erre az alkalomra eljönnek. Így tehát néhány hét múlva a magunk szemével is meggyőződhetünk arról, amit eddig csak hallomásból tudtunk, mennyire haladt ez a hatalmas probléma, amelynek végleges megoldása forradalmat fog előidézni a technikában. (m. r.)

Felbontották Vass József végrendeletét

Édesanyja és nővére örökölték vagyonát — Vass József utódja a parlamentben — Gyászistentisztelet az aradi Minorita-templomban

BUDAPEST, szeptember 13. Ma délelőtt a budai koronázó főtemplomban az elhunyt dr. Vass József miniszter lelkiüdvéért engesztelő szentmise ünnepét tartották. A szentmisét dr. Szmercsányi Lajos egri érsek pontifikálta.

Dr. Vass József végrendelete egyébként már ismeretessé vált. Eszerint a miniszter úgy intézkedett, hogy a felmerülő temetési költségek levonása után 10.000 dolláros életbiztosítási összegét és a Kalocsai Egyházmegyei Takarékpénztárban lévő 42.000 pengős folyószámláján szereplő összeget édesanyja és nővére fele-fele részben öröklék. Már akció indult meg Budapesten az irányban, hogy szobrot emeljenek emlékére. Néhány adomány be is érkezett.

Dr. Vass József örökében a Keresztény Gazdasági Párt részéről Skerlecz Iván báró, volt

Dr. RÓZSA DEZSŐNÉ államtitok eng.

Angol Leányotthona

a Rózsadomb legszebb helyén, BUDAPEST, II. kerület, TAPOLCSÁYI-ucca 6.

TANÁR-HÁZASPÁRNÁL

legtökéletesebb továbbképzés fiatal lányoknak irodalmi, nyelvi, kereskedelmi és háztartási, valamint egyéb művelődés irányban.

Előkészítés mindennemű magánvizsgára.

Teljesen családi nevelés. — Létszám: tíz.

Elfogták Kairóban a szovjet négy titkos küldöttjét

KAIRO, szeptember 13. Az egyiptomi fővárosban tegnap este feltűnést keltő letartóztatások voltak. Négy külföldi kommunistát kísérték be a rendőrségre, köztük két feltűnően csinos asszonyt. Azzal vádolják őket, hogy Moszkva utasítására angolelleses propagandát folytattak Egyiptomban. Az egyik kommunistavezér a németországi származású Dietrich Pál, akinek hazájából menekülni kellett. Másfél hónappal ezelőtt érkezett Kairóba. Az volt a feladata, hogy a guruló rubelek segítségével megszerveze az egyiptomi kommunista mozgalmat. Dietrich mellé egy moszkvai kommunista agitátort osztottak be. Kaituk kívül még két nő érkezett Oroszországból Kairóba. A két fiatal asszony Dietrich tikaraként szerepelt. Moszkva terve az volt, hogy Egyiptomot teszi meg az angolelleses kommunista propaganda központjává. Dietrich másfél hónap alatt máris nagy eredményeket ért el. Több fiatal egyiptomit küldött Moszkvába, hogy az agitátor iskolában kiképezzék őket, ahonnan visszatérve Egyiptomban is kirobbantsák a kommunista forradalmat.

Letartóztatott határátlépők

ARAD, szeptember 13. A nagylaki határ mentén a grancsár-őrjárat tegnap éjszaka három fiatalembert fogott el, akik Magyarországról Romániába akartak szökni. A fiatal emberek közül Tóth Sándor zilahi illetőségű román állampolgár, aki az elmúlt évben kiszökött Romániából és Csanádpalotán volt állásban. A másik két fiatalember budapesti illetőségű, Ökrös Jánosnak és Cagnol Jánosnak hívják őket. Tóth Sándort és társait bekísérték Aradra. Tóthot átadják a nagyváradi szigurancának, míg másik két társa Aradon felel a hatrátlépés vétségéért.

horvát bán lép fel a szombathelyi kerületben képviselőként. Skerlecz báró régebben horvát politikus volt, a szerb imperium elől azonban Magyarországra emigrált és eddig nem folytatott intenzív politikát. Most azonban belépett a Keresztény Gazdasági Pártba és a párt őt jelöli dr. Vass József utódjaként.

Ma reggel kilenc órakor ünnepélyes gyászmisét tartottak az aradi Minorita templomban Vass József dr. az elhunyt magyar miniszterelnökhelyettes lelkiüdvéért. Vass József annakidején számos előadásával járult hozzá az aradi hívek vallásosságának kifejlesztéséhez és meleg barátság fűzte Lakatos Ottó dr. plébánoshoz, aki a mai gyászmisét tartotta. Az istentiszteleten nagyszámban jelentek meg a katolikus hívők.

ÉRTESÍTÉS!

MAISON GERŐNÉ női divatterme

BUDAPEST, IV. HARISSBAZAR 6.

SZEPTEMBER 12-től MUTATJA BE ÚJ

OSZTELI és ESTÉLYI modell-kollekcióját

FÉRFIAKI

gyengesége ellen szavatolt azonnali segítség mindenkorra biztosítva. Nem orvosság! Illusztrált ismeretöt 25 lej ellenében díszkrétezen bérmentve küld.

Dr. Keleti Budapest, IV., Petöfi Sándor-ucca 17

Merénylet egy fascista politikus ellen

MILANO, szeptember 13. A Gradiska—görzi országuton tegnap délután revolveres merényletet kíséreltek meg Görz város képviselője: Caccese ismert fascista politikus ellen. A képviselő egy ismerős családdal volt autókiránduláson és éppen hazafelé tartott, amikor egy nagy fekete turakocsi jött vele szemben az országuton. Az autóból egy kéz nyult ki, amely revolvért szorongatott a kezében. A titokzatos kéz egymásután háromszor nyomta meg a ravaszt. Három lövés dördült el. Caccese azonban szerencsére sértetlen maradt. Az egyik revolvergolyó szétzúzta az autó szélvédőjét. A képviselő nyomban jelentést tett a merényletről a rendőrségnek. Kétségtelennek tartják, hogy a szlovén terroristák legújabb akciójáról van szó.

Triesztből jelentik: Az isztriai tartomány határvidékén élő szlovén és horvát lakosság között egyre nagyobb az izgalom. A fascista

KUTNEWSKY

az ország vezető szőrmeáruháza.

Csak legjobb minőség, utánozhatatlan kivitel

m é r s é k e l t á r a k

B u d a p e s t, I V., K r i s t ó f - t é r 6.

hatóságok a szlovéneket és horvátokat sorra letartóztatják azzal az indokolással, hogy a trieszti terrorista pör tárgyalása alkalmával súlyosan kompromittáló adatok kerültek fel ellenük. Két ismert szlovén ügyvéd tegnap átszökött a jugoszláv határon. Az a gyanu merült fel ellenük, hogy összeköttetésben állottak a terroristákkal és agitációt folytattak Isztriának Jugoszláviához való csatolására érdekében.

Goldberger dr. letartóztatását. A vizsgálóbíró elbírálása alá tartozik a vádindítvány helybenhagyása, vagy elvetése.

A Goldberger dr.-ra vonatkozó okmányokhoz egy régi ügyet is mellékeltek az ügyészség kivizsgálás céljából. Két évvel ezelőtt ugyanis titokzatos körülmények között hunyt el Goldberger dr. *Crisan* Julia nevű asszisztensnője. A leányon állítólag tiltott műtétet hajtottak végre. A vizsgálat akkor megindult, azonban nem tudott pozitív eredményt felmutatni. A vádhatóság úgy gondolja, hogy most ezzel az ügygyel kapcsolatosan bevezetett vizsgálat több eredménnyel fog járni.

Dr. Goldberget kihallgatta Popoviciu ügyész

A vizsgálóbíró elvetette a vádhatóság letartóztatási indítványát — Három órán át tartó kihallgatás után dr. Goldberger elhagyta a törvénytörés épületét — „Az ilyen bajokat elkerülni lehetetlen” — Élettani zavarok következtében állott be Bán Sándorné vérmérgezése — Dr. Goldberger védekezése

Az aradi rendőrség bünyügyi osztálya tegnap délután fejezte be a vizsgálatot a tragikus körülmények között elhunyt Bán Sándorné ügyében, akinek halálával kapcsolatosan eljárás indult meg dr. Goldberger Emánuel aradi belgyógyász ellen, akit a megejtett boncolás adatai alapján azért vonnak felelősségre, mert az uriaszony halálát állítólag injekcióból származó vérmérgezés okozta. *Gitta* Ágoston főügyész-helyettes ma reggel kilenc órakor kapta kézhez a Goldberger-ügyre vonatkozó aktákat és nyomban átadta Popoviciu soros ügyésznek további áttanulmányozás céljából. Popoviciu ügyész még a délelőtti folyamán intézkedett, hogy Goldberger Emánuel dr. megjelenjen az ügyészségen, hogy ismételt kihallgatása után meglehessen tenni a vádindítványt az ügy további folytatására.

Goldberger dr. már délelőtt tíz órakor megjelent az ügyészségen. Azonnal felkereste Popoviciu soros ügyészt, aki megkezdte Bán Sándorné kezelőorvosának részletes kihallgatását. Popoviciu ügyész kérdéseket intézett Goldberger dr.-hoz, hogy Bán Sándorné mióta állott kezelése alatt, milyen lefolyásnak tartotta betegségét és nézete szerint, hogyan állhatott be a vérmérgezés? Goldberger dr. a hozzá intézett kérdésekre szakszerű magyarázatokkal szolgált. Elmondotta, hogy Bánné négyféle betegségben szenvedett. Valami élettani zavar következtében állott be a vérmérgezés, azonban

ennek konzekvenciáit a legnagyobb orvosi előrelátással sem lehetett volna megelőzni.

Már tizenkét óra lehetett, amikor Goldberger dr. elhagyta Popoviciu soros ügyész szobáját. Popoviciu ügyész utasítást adott az előszobában szolgálatot teljesítő rendőrnek, hogy Goldberger dr.-nak mutassa meg Herb János vizsgálóbíró hivatali szobáját.

Popoviciu soros ügyész néhány perc múlva részletes felvilágosítást adott a sajtónak Goldberger dr. kihallgatásának részleteiről és arról az indítványról, amellyel a Goldberger

ügyre vonatkozó akták átkerültek a vizsgálóbíróhoz. A soros ügyész ezeket mondotta:

— A rendőrségen lefolyt tanuvalomások és a boncolás adatai alapján úgy látom, hogy Goldberger dr. mégse járt elő kellő gondossággal és ezért

az a meggyőződésem, hogy gondatlanságból okozott emberölés vétségével állunk szemben,

amiért is indítványoztam a vizsgálóbíró urnak

BUNDÁT BUDAPESTEN

Fóka ...	295	Legolesóbban készít:
Csikó ...	300	<h2 style="margin: 0;">Rosenfeld</h2>
Pézsmahas	435	
Pézsmahát	535	
Perzsaláb	780	
Perzsa...	1.600	
Arak pengőben.		képesített szűcsmester IX., Ráday-uca 14 Korja képes árjegyzéket!

Gróf Teleky aradmegyei földbirtokos lesz

Egy érdekes birtokcsere története — Gutzjahr Mihály aradi földbirtokos kisajátított földjét kapja gróf Teleky — Atadja jelenlegi birtokát az államnak

ARAD, szeptember 13. Érdekes aradmegyei birtokcsere ügyében folynak a tárgyalások, amelyeknek eredményeképpen egy Arad határában lévő háromszáz holdas állami birtok cserél gazdát a közeljövőben. A birtok új tulajdonosa gróf Teleky kolozsvári földbirtokos lesz. A csere érdekes előzményei a következők:

Teleky gróf körülbelül harminc évvel ezelőtt háromszáz holdas területet adott át az államnak, azzal, hogy gazdasági akadémiát létesítenek a birtokon s ennek ellenében az állam alacsony bérösszeget fizet a területért. A szerződés a jövő évben lejár. Az állam időközben milliókat érő épületeket emelt a birtokon és természetesen meg akarja tartani a háromszáz holdat, viszont gróf Teleky nem hajlandó pénzért eladni birtokát. Hosszas tárgyalások indultak meg, amelyek eredményeképpen a földművelésügyi miniszterium birtokcserét ajánlott fel a grófnak és közölte azoknak az állami birtokoknak a fekvését, amelyek közül a birtokos választhat. Ezek között szerepelt egy, Gutzjahr Mihály aradi földbirtokostól kisajátított háromszáz holdas terület, amely jelenleg állami rezerva. Teleky gróf ezt az Arad közvetlen határában fekvő te-

rületet választotta és már folynak a tárgyalások az aradi agrártanácsosság és a földművelésügyi miniszterium között a csere perfektuálása tárgyában. Valószínűleg hamarosan létrejön a megállapodás, miután az államnak feltétlen érdeke, hogy megtartsa a gazdasági akadémia jelenlegi területét és a csere folytán Teleky gróf aradmegyei földbirtokos lesz.

Magyarországon elfogtak egy temesvári rablógyilkost

DEBRECEN, szeptember 13. Berettyóújfaluban letartóztattak egy Farkas András nevű egyént, akit a temesvári törvényszék rablógyilkosság büntetésében életfogytiglani fegyházra ítelt. Farkas átszökött Magyarországra, de a román hatóságok nem adták ki ellene körözőlevelet. Valószínű, hogy a magyar hatóságok bíróság elé fogják állítani a Romániában elkövetett bűnügy miatt, ha azonban kiderül, hogy román állampolgár, akkor áttoloncolják a határon.

KÖZÉPISKOLAI MAGÁNVIZSGÁKRA

tökéletes és olcsó **előkészítés.**

Egyetemi felvételi és vizsgaügyekben sikeres tanács. Mindennemű jogi alap- és államvizsgákra, szigorlatra, államszámvitell vizsgára gyors előkészítés.

Dr. Kovács Sándor
jogi magánsemináriumában
BUDAPEST, IV. Kecskeméti-uca 1.
(az egyetem mellett.)
(Díjtalan levelezés.)

Legújabb eredeti párisi köpeny, kosztim, délutáni és estélyi ruhamodelljeim megérkeztek.
Szives látogatását kéri: **KEMÉNYÉ GABOR SARI** női divatterme, BUDAPEST, V., SAS-UCCA 27.

HIREK

Motorbiciklis rablógyilkosok

Kölnben kiraboltak és meggyilkoltak egy gyári tisztviselőt

Kölnből jelentik: Véres rablógyilkosság történt tegnap Köln egyik külvárosában. A Laubach vegyipari gyár 20 éves küldönce az egyik belvárosi bankban 1300 márkát vett fel cége megbízásából, a pénzt az aktatáskába téve, biciklin igyekezett hazafele. A külvárosban az egyik saroknál motorbicikli állott meg mellette, amelyen két férfi ült, a hátul ülő ugrott a gépről, revolvert rántott elő és megadásra szólította fel a küldönct. A fiatal küldönc nem emelte fel a kezét, hanem erősen szorongatta az aktatáskát. Az egyik bandita akkor rálőtt a fiura, akit a golyó a nyakán halálosan megsebesített. A fiatalember még ott a helyszínen elvérzett. A bandita a szerencsétlen fiatalember kezéből kikapta az aktatáskát, felugrott a motorbiciklire, amelyel a másik rablóval vad iramban elmenekült. A nyomozó hatóságok mindezeig nem tudtak a banditák nyomára akadni.

— Bratianu Vintila marad a liberális párt elnöke. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint, a liberális párt határozatilag elfogadta, hogy Bratianu Vintila marad a párt elnöke. Mindamellent a pártelnök helyzete korántsem szilárd.

— Nem orosz területen lőttek a Graf Zeppelinre. Berlinből jelentik: Illetékes helyről megállapították, hogy a Graf Zeppelin moszkvai utazása alkalmával, tényleg rálőttek a léghajóra. Megállapítás nyert azonban, hogy nem orosz területen dördültek el a lövések, hanem litván földön. A vizsgálat folyik.

Saját készítményű és antik

Perzsaszőnyegek

Dr. Groszman Alfrédné

szővműhelyében Arad, Str. M. Nicoara 17. (Petőfi-u.)
Keleti szőnyegek szakszereji javítása.

— Elfogták a varsói szovjetkövetség elleni merénylet értelmi szerzőjét. Varsóból jelentik: A szovjetkövetség elleni merénylet értelmi szerzőjét, Olanzkyt, aki annak idején Ausztriába szökött, ma elfogták Jugoszláviában. A jugoszláv hatóságok kiadják a merénylet Lengyelországnak.

— Lázár Ágoston dr. Bucurestiben. Lázár Ágoston dr., a megyei állandó választmány elnöke, hétfőn Bucurestibe utazik, ahol a köznevelési minisztériumnál eljár a halmágy-szucsai bányá átvételé ügyében.

— Hétfő délután ülést tart Aradváros egészségügyi bizottsága. Az ülésen a szokásos havi egészségügyi jelentést, valamint egyes ipartelepek működésének ügyét tárgyalják le.

IGAZI SZÉPSEG! TISZTA ARCBŐR!

csakis az eredeti

KARPATI BENZOE CRÉME

használatát által érhető el. Minden arcbrőnek megfelelően, száraz és zsíros minőségben mindenütt kapható.

Csakis a leplombált és a KARPATI névvel ellátott doboz a valódi!

— Templomszentelés a Mosóczy-telepen. A Mosóczy-telep ujonnan épült róm. kat. templomának e hó 21-én lesz az ünnepélyes felszentelése Pacha Ágoston püspök ur személyes részvételével. Az első mise reggel 9 órakor kezdődik, melyre ezuton is meghívja a közönséget a róm. kath. hitközség.

— Birói ítélet nélkül végzik ki a kommunistákat Hankauban. Sanghajból jelentik: Hankauban a hatóságok három nap alatt 29 kommunistát végeztettek ki nyilvánosan. A város környékén vörös hordák tanyáznak. Állandóan száz és száz kommunista szivárogo be a városba. A hatóságok a legerélyesebb eszközöktől sem riadnak vissza, hogy a kommunistákat elrettentsék. Mindazokat a kommunistákat, akikről bebizonyul, hogy a vörös bandához tartozik, birói ítélet nélkül kivégzik.

A pécsi honvédtörvényszék halálra ítélte Ambrus István csendőrőrmestert

PÉCS, szeptember 13. A pécsi honvédtörvényszék tegnap kezdte meg Ambrus István csendőrőrmester rablógyilkossági ügyének tárgyalását, aki mint ismeretes, ez év februárjában meggyilkolta Bodenlos Ilona 60 éves postamesternőt és annak 70 éves nővérét, majd 1474 pengőt rabolt el a postahivatal kasszájából. Az ügyész a vádlottra kötéláltali halált

kért és a bíróság az ítéletkihirdetését mára hiasztotta el. Ma ki is hirdette a törvényszék az ítéletet s eben elfogadva az ügyészi előterjesztést.

Ambrus István csendőrőrmestert kötéláltali halálra ítélte.

Ambrus István felfolyamodást jelentett be a legfelsőbb katonai törvényszékhez.

Óceánrepülésre startolt egy kanadai kapitány

MONTREAL, szeptember 13. Boyd kapitány és Connor hadnagy ma startoltak a Columbia repülőgépen Harbour Grace felé. Innen indultak el az

Atlanti-óceán átrepülésére. Az óceánrepülők Anglia felé startolnak, a start pontos idejét azonban még nem állapították meg.

— Botrányt okozó repülőtisztek. Kolozsvárról jelentik: Ma éjszaka Kolozsvár főterén botrányos jelenet játszódott le, amit több repülőtiszt inscenált. A repülőtisztek, akik a repülők tiszteletére adott banketről jöttek illuminált állapotban a Szekesegyház-ucca és Főter sarkán álló, egyik jónevű ügyvéd autójának sofförjébe kötöttek bele, akit inzultáltak, majd inzultáltak az autóban ülő ügyvédet is, aki két hölgy között ült. A helyszínre siető két rendőrt és egy rendőrőrmestert a részeg repülőtisztek szintén súlyosan inzultáltak. Megverték ezenkívül Bihar Miklós hírlapíró is, aki a nyomdából igyekezett haza. Az ügyben a térparancsnokság érélyes vizsgálatot indított.

Menyasszonyi kelegyek

finom kivitel — olcsó árak

Rutkay & Botye

cégünl
Arad, megyeházzal szemben.

— Házasság. Toma Incike és Varga Sándor ma este 6 órakor tartják esküvőjüket a református templomban.

Hárnik Mili (Nagyszalonta) és dr. Acél Marcel (Lugos), házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés-helyett.)

— Meghalt Leitner Ernő dr. főorvos felesége. Súlyos csapás érte dr. Leitner Ernő nyugalmazott állami gyermekmenhelyi igazgató főorvost felesége elhunytával. A tiszteletben álló matróznak már megváltás volt a halál, mert nem kevesebb, mint négy éve szenvedett nagy betegségével és ágyát nem hagyta el. Az elhunytat előkelő és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése vasárnap délután fél hat órakor lesz a felsőtemető halottas házából.

Gyermekkoszik részletre is.
Gyermekkoszi üzem,
Bul. Reg. Ferd. 38.

— Letartóztatott utazó. Prágából jelentik: A rendőrség ma letartóztatta a prágai gyorsvonat egyik utasát, Mayer Adolf gráci születésű utazót. Mayer a gyorsvonatban becsmerítő szavakkal emlékezett meg a prágai 28-ik gyalogezred magatartásáról. A fővárosba érkezve, két vele utazó cseh utas feljelentette, mire letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték az utazót.

Fehérneműek

Mariora Fischer

Str. Bratianu 2. (Minorita-palota)
Női és férfi fehérneműek, v. m. ágyműanyagok készítését hozott anyagból is vállalom.

— Gyilkosság 30 fillér miatt. Budapestről jelentik: Horváth Pál és Lutz József marhahajcsárok egy kis korcsmában kártyáztak. Játék közben Horváth kiment az udvarra, majd visszatérve, azzal vádolta meg társát, hogy az asztalon lévő pénzből ellopott 30 fillért. Összeveszés keletkezett, amelynek hevében Lutz zsebkésével mellbeszurta Horváthot, aki elvérzett.

Prágában bevették az olasz konzulátus ablakait

Olaszellenes tüntetések a prágai uccákon

PRAGA, szeptember 13. Tegnap este a cseh nacionalista fascisták egy csoportja összegyűlt a Goldene Ganshoz címzett szálló előtt, hogy tüntetést tartson a négy olaszországi szlovénnek Triesztben történt kivégzése ellen. A tüntető gyűlés után egy zajongó csoport a „Hej Slovania”-t énekelve végigvonult a belvárosban, míg végül a rendőrség szétoszlatta a csoportot. Két személyt éjjeli csendháborítás és röpcédulák terjesztése miatt letartóztattak.

A csehszlovák sajtóiroda fenti jelentésében elfeledte megemlíteni, hogy a nevezett szállóban — az olasz követség van. Az olaszellenes tüntetéssel kapcsolatban jelentik még, hogy a tüntetők a rendőri védelem ellenére bezúrták az olasz követség ablakát. Az olasz követség előtt tegnap lefolyt tüntetés ügyében lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy a tettesek kommunisák voltak.

— Olvashatóvá tették Andrée naplóját. Kopenhágából jelentik: A Gunar Horne lap közli, hogy Andrée naplója teljesen olvasható. A lap szerint itatóspapírokat helyeztek el a napló lapjai között, s ezáltal teljesen olvashatóvá tették a feljegyzéseket, amelyek legelőször a svéd napilapokban látnak napvilágot.

— Emésztési nehézségek, gyomoridőrájás, gyomorégés, rosszullet, fejfájás, szemkáprázás, idegizgulmak, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges almot hoz. — Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy az alkoholizált „Ferenc József” viz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszazerezték. A „Ferenc József” keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Megszökött a kórházból, de elfogták. Caldaras György fennlakos lakos a megyei kórház venerikus osztályán volt ápolás alatt. Tegnap éjjel feltörte a szekrényt és onnan kilopta ruháit és megszökött. A rendőrség még az éjszaka folyamán elfogta Caldarast és visszavitte a kórházba.

NÉMET és FRANCIA OKTATÁS

Str. Unirel 1. (Fábián Gábor-ucca).

— Elsült vadásziegyver. Marcaból jelentik: Bonya községben Lehr Konrad kovácsmester vadászni ment. Utközben egy kutya támadta meg, amelyet puskatussal akart elűzni. Szerencsétlenségére azonban a feléje tartott fegyver elsült és a benne volt sörétek testébe fúródtak. A helyszínen meghalt.

BUDAPESTEN BUNDÁT, SZÖRMÉT legszebbet, legjobbát, legolcsóbban SCHWARCZ BÉLA

kép. szücsmester szőrmesalonjában
VII. Erzsébet-körut 12. I. em. (New-York
palotával szemben) VASÁROLBAT.

— A Pataki gimnasztikai és mozgásművészeti iskolában a tanítás gyermekek, nagy leányok, asszonyok és fiúk részére hétfőn, 15-én kezdődik a Piata Luptei (Szent Péter-téri) iskola tornatermében.

NÓGRÁDI-PENZIO

Tulajdonos: Nógrádi Mária.
 Budapest, VIII., Rákóczi-tér 2., II. emelet, Telefon: József 443—29.
 Szolid családi otthon. Elegánsan berendezett szobák. Mérsékelt árak, elsőrangú ellátás. Bejáró étkezők részére is.

— Bestiális anya. Párisból jelentik: Páris környékén Juliette Denoít fiatal özvegyasszony néhány nappal ezelőtt gyermeknek adott életet. A gyermek azonban terhére volt, úgyhogy közvetlenül a szülés után megölte. Acéltűt szurt a csecsemő fejébe, úgyhogy az azonnal kiszivendett. Holttestét a kutyáolba dobta s a kutyák a hullát fel is falták. Másnap szolgálója az ől takarításánál gyermekcsontokat talált. A rendőrségen jelentette az esetet és a rendőrség letartóztatta a bestiális anyát, aki a legnagyobb csodálkozás hangján csak annyit mondott az elébe tárt dokumentumok, gyermekének csontjai láttára: Hát a kutyák csak a húst eszik meg, a csontot nem?... Letartóztatták.

FORTUNA PENSIO

BUDAPEST, Belváros, Szervita-tér 5. újonnan berendezve, megnyílt. — Elegáns tiszta szobák, kényelmes családi otthon. — Elsőrendű ellátás. — Diétásoknak külön konyha.

— Kongresszus egy oceanjárón. Budapestről jelentik: A nemzetközi építészkongresszus ma bezárult. Elhatározták, hogy a legközelebbi kongresszust 1933-ban egy oceanjárón tartják meg. Az amerikai delegátusok átjönnek Európába az itteni és az ázsiai résztvevőkért és velük együtt külön luxushajón Amerika felé hajóznak. Utközben lebonyolítják a kongresszust. Partralépés után az óhazai és az ázsiai delegátusok megtekintik az amerikai modern építkezést.

Cukorbetegeknek diabetikus Gyomorhajosoknak diétikus konyha. Hízó és soványító kurákat szolgáló diéták. Tolerancia megállapítás bennlakással. szigorú szakorvosi felügyelet mellett. Mérsékelt pensio — viszonylati díjazással.

TAKACS PENSIO

Budapest, Váci-ucca 7. Interurbán telefon 876—09.

— Gáláns betörő. Toulouseból jelentik: Az elmúlt éjszaka egy fiatal özvegyasszony arra ébredt, hogy lakásában betörő jár. Villanyt gyújtott és hiedelmében nem csalatkozott. Az ágyban fekvő asszony azonban annyira megtetszett a betörőnek, hogy kijelentette, amennyiben a fiatal nő egy csókot ad neki, az összepakolt holmikat visszahagyja. Az asszony volt annyira praktikus, hogy a betörő kérését teljesítette, amire a gáláns betörő elhagyta. Az asszony azonban nem volt annyira gáláns, hogy másnap ne jelentse fel a látogatóját, akit hamarosan el is fogták.

Német, francia oktatás és gyorsírtanfolyam. Volt Weitzer János-ucca 12.

— Csendháborító házaspár. Stoll Emil aradi háztulajdonos az esti órákban rendőrt hívott Cuza Voda-ucca 55. szám alatti házába, hogy egyik lakójának, Klepper Ferenc munkásnak s feleségének összezördülésére pontot tegyen. A házastársak között már többször előfordultak civakodások, de ma este nem lehetett „csendes” elintézni a dolgot, mert amikor a lakók félbeakarták szakítani a tetteleges eszmecsere, Klepper őket is szidalmazni kezdte. Az előhívott rendőr a csendháborítókat előállította a rendőrkveszturán. Az ügyeletes komiszár jegyzőkönyvet vett fel az esetről. A csendháborító házaspár ellen megindítják az eljárást.

— Meglopott soffőr. Ehrmann György lugosi soffőr feljelentést tett az aradi rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik az általa vezetett 313. Lugos jelzésű kocsiról, míg néhány percre eltávozott, különféle ruhaneműt loptak el, amelyek az ő tulajdonát képezték.

— Szőnyegkiállítás Aradon. Ma, vasárnap délelőtt nyílik meg a Kulturpalota kiállítási termében a felsőmarosmenti szőnyegszövőtelep „Branco” szőnyegkiállítása. Belépés díjtalan.

Béreljen KERPEL könyvtárában.

Fizetünk Lei 500.—

egy régi használt (petroleum, spiritusz, benzin, karbid stb.) lámpáért cserében az általunk most kiadott 50,000 Aladdin lámpa valamelyikének beszerzésénél.

Az Aladdin lámpák teljesen automatikusak. Levegőpréselés (pumpálás) és előmelegítés nélkül működnek. — 94% levegővel és 6% petroleumgázzal 80 gyertyaerősségű hófehér izzó fényt árasztanak. Zajtalan, szagtalan, korommentes. Egyszerű kezelés. Szép és elegáns. Tűzbiztos és robbanásmentes. Ot évi gyári szavatosságot vállalunk.

Régi lámpáért — új lámpa

Rossz lámpáért — jó lámpa

Aladdin

Ismerdetést az „Aladdin Talizmánnal” ingyen és bérmentve küld az erdélyi és bánáti vezérképviselőt:

Román Aladdin Kereskedelmi r.-t.

Timişoara, Str. General Foch 31.

7. számú lámpabeváltó osztálya.

— Roth Klári varró- és szabászati tanfolyamára október elsejéig lehet jelentkezni. Andrassy-tér 24.

Stern Rózi hegedűművész

mérsékeltáru hegedűkurzusára jelentkezni lehet naponta d. u. 3—6-ig, Bul. Carol 51., II. emelet.

— Régi petróleumlámpák beváltása. A vidéken példátlan elterjedésnek örvendő angol eredetű Aladdin petróleum gázizzófénylámpák beszerzése rendkívül érdekes módon egyszerűsödött és olcsóbbodott. Az angol gyár ugyanis berendezkedett régi lámpák anyagának feldolgozására és ezért mostan minden régi, használt, vagy meg nem felelő petróleum, spiritusz, benzin, karbid, stb., stb. lámpáért, tekintet nélkül e lámpák beszerzési árára és jelenlegi állapotára, darabonként 500 lej visszatérítést ad és ezt az összeget az Aladdin-lámpa árából azonnal levonásba is hozza. Ilyen módon tehát az Aladdin-lámpát a legszerényebb jövedelemmel rendelkezők is beszerezhetik, mert az igen alacsony beszerzési árak, mely nem magasabb egy jobb fajta, közönséges petróleumlámpa áránál, — a lámpa rövid néhány hónap alatt teljes egészében visszatéríti, amortizálja. A lámpabeváltás módjaitól díjmentesen küld ismerdetést az Aladdin talizmánnal a Román Aladdin Kereskedelmi r.-t. erdélyi és bánáti képviselő, Timişoara, IV., Strada Gen. Foch 31.

— Dr. Schmidt kórházi sebész-főorvos szabadságáról visszaérkezett. Rendel délután 3—5-ig. Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) No. 15.

— Belezny István rajz- és festőiskolája megnyílt. Előkészít akadémiára, iparművészetre, Piata A. Iancu 21., I. em.

— Francia nyelv oktatását megkezdte Benkert Klára diplomás nyelvtanár, Str. Romanului 3., II. em. 10.

— Szegfű Klára Párisból hazaérkezett a francia nyelv tanítását megkezdte. Strada Unirei 6—8 (volt Fábrián- és Révai-ucca sarok).

— Moll Lajosné, budapesti zeneakadémiát végzett, okl. zenetanár, zongoraórákat ad, Lázár Vilmos-ucca 3., I. em.

— U. Éghy Ghyssa torna- és művészi tánckursusaira — gyerekek, nagy leányok, asszonyok részére — a beiratások megkezdődtek. Ortutay-palota.

— A szerencsére szükség van! Mindenütt a számos főnyereményről beszélnek, melyek most megint a Fritz Dörge-bank, Wien, I. a., Kärtner-Strasse 43—49. által kerültek kifizetésre. Mint futótűz terjedt el a fényes eredmények híre az egész országban, éppen ezért úgy a bel-, mint a külföldön népszerű bankintézet mai hirdetésére ezúton is felhívjuk a figyelmet.

MENNYI BOSSZUSÁG VAN A LAKÁSKERESÉSÉNél! Miért? Mert sonki sem van meg, pontosan, milyen lakást akar kiadni, vagy bérelni? Fáradjon kiadóhivatalkunkba, mi olyan hirdetést állítottunk össze Önnek, hogy csak az keresi fel, akinek az Ön lakása tényleg megfelel és csak az ajánlja Önnek a lakását, akinek az Ön részére valóban megfelelő lakása van.

Hazaárulással vádolják a lefogott lengyel ellenzéki vezéreket

Nem rendelték el a vizsgálati fogságot, nincs ellenük vádirat, de már a jövő héten megtartják a főtárgyalást — A szociáldemokraták általános sztrájkjal fenyegetnek

VARSO, szeptember 13. Az utóbbi napok folyamán letartóztatott 19 ellenzéki politikust a bresztlitovszki vár börtönébe vitték. Érdekes, hogy bár még most sem rendelték el ellenük a vizsgálati fogságot, az ügyészség mégis bejelentette, hogy a büntető eljárást megindította ellenük. A szociáldemokrata párt általános sztrájkjal fenyeget arra az esetre, ha a letartóztatott politikusokat nem helyezik szabadlábra. Politikai körökben egyre nő az izgalom, mert senki sem tudja, hogy a dolgok hová fejlődnek. Hír szerint

az elfogott politikusok ellen hazaárulás miatt indítanak eljárást

és a jövő héten a főtárgyalást is megtartják ügyükben.

A tegnapi nap aránylag nyugodtan folyt le Lengyelországban. Kisebb-nagyobb összetűzések ugyan voltak, de komolyabb eseményekre nem került a sor. Az éjszaka folyamán a ruházati munkások szakszervezetébe nagyobb rendőrsztag hatolt be és az ott tartózkodó nyolc-

van munkást őrizetbe vette. Rengeteg röpcédulákat foglaltak le, amelyekben felszólítják a munkásokat, hogy vonuljanak ki az utcára. A mai napon komoly összetűzések várhatók.

Nem tartják kizártnak, hogy a szociáldemokrata párt még ma proklamálja az egész országban az általános sztrájkot. A legkritikusabb nap a szeptember 14-iki vasárnap, az ellenzéki blikk erre a napra husz nagy-gyűlést hívott össze az ország különböző városaiban. A rendőrség mindenütt betiltotta a gyűléseket, az ellenzéki blokk erre a napra husz nagy-gyűlést kéltve arra, hogy a gyűléseket, az erőszakkal szemben is megtartják. Pilsudszki szigorú utasítást adott ki, hogy

minden körülmények között meg kell akadályozni az ellenzék megmozdulását.

A varsói főállamügyész tegnap Breszt-Litovszkba utazott, hogy személyesen irányítsa a letartóztatott 19 ellenzéki politikus kihallgatását.

Kigyulladt egy ház és a házigazda feleségével együtt bennégett

A csendőrségnek az a gyanuja, hogy a házaspár büntény áldozata lett

BECSKEREK, szeptember 13. A Becskerek melletti Supjaja község határában levő Kenderes-pusztán szerdán délután kigyulladt Hemschl Antal mezőőr nádfedeles háza. A szomszédok a tűz kitörése után rögtön megkezdték az oltást, azonban az épületet nem sikerült megmenteniük, a tűz olyan rohamosan elterjedt.

A tűz elfojtása után behatoltak az üszkös romok közé és itt borzalmas látvány tárult az emberek elé. Az egyik szobában az ágyon két megszenesedett holttest feküdt. A ház tulajdonosát, Hemschl Antalt és feleségét

találták összeégve holtan az üszkös romok közt.

Értesítették a csendőrséget, amely kiszállt a helyszínre és rövid nyomozás után megállapította, hogy a szerencsétlen házaspárnak minden értéktárgyát elrabolták és így a csendőrségnek az a gyanuja, hogy a házaspárt először kirabolták és azután meggyilkolták őket, a rablógyilkosok a nyomokat pedig úgy akarták eltüntetni, hogy felgyújtották a házat.

A rejtélyes ügyben a csendőrség erélyes nyomozást indított.

Új világháborút jósol egy 18 éves angol irodalmi „csodafü”

»A kommunisták rövidesen szelidebb hurokat pengetnek« — Európa előbb-utóbb eljut az Európai Unióhoz — Somerset de Chaire Magyarország körül látja a szikrát, amely újra lángba fogja borítani a világot

NEW-YORK, szeptember 13. Somerset de Chaire mindössze 18 éves, magas, szőke, kékszemű, az oxfordi Balliol College hallgatója és ezenkívül egy híres könyv, a „The Impending Storm” (A közelgő vihar) szerzője, amelyet eddig öt nyelvre fordítottak le. A fiatal angol csoda egy „beérkezett” író fölényével válaszol az újságírók kérdéseire. Sokat olvasott, sokféle járt, mindenről van véleménye és ezt nem habozik elmondani.

— A jószemű figyelő — jelenti ki — világosan látja a dolgokat. Magyarország kiállott a világ piacára és hangosan hirdeti, hogyan darabolták fel az országot egy ezredéves autonómia után. Franciaország egyre nyugtalanabban nézi azt a nemzetközi játékot, amely

a megüresedett trón körül folyik. És a helyzet dinamittal van tele és valószínű, hogy ki fogja robbantani azt a szikrát, amely újra lángba borítja a világot.

— Európa különben előbb-utóbb el fog jutni az Európai Egyesült Államokhoz. Gazdasági kényszer, elsősorban Amerika előretérése lesz az indító ok. Ez egyben meg fogja szüntetni Anglia eddigi nagyhatalmi pozícióját és csak mint a brit államok konföderációjának tagja, lesz jelentősége. Oroszország viszont keletre fog orientálódni, hogy Ázsián keresztül mérjen csapást a kapitalista államokra.

— Én különben határozottan hiszem, hogy a kommunisták rövidesen sokkal szelidebb hurokat fognak pengetni. Marx száz évvel eze-

Eredeti párisi modelljeim

köpenyek, estélyi ruhák stb. megérkeztek nagy választékban. O O Nagybecsű vevőim szíves figyelmét ezek megtekintésére felhívom.

ROSENTHAL BÉLA BUDAPEST,
Vörösmarty-tér 3., I., 12. — Telefon: Aut. 830-86.

FIGYELEM!

Az eredeti **AHAZ** védjegyű **AMERICAN HEATING** folyton égő kályha, míg a bányásági képviselőt felállítjuk,

kizárólag csak **Budapesten, Andrassy-u! 17. alatt kapható.** Leszállított olcsó árak!

o o Kérjen díjmentes ismertetőt!

Eredeti kályhánk nem tévesztendő össze hasonlóképp kályhakkal!

AMERICAN HEATING

Agendelésétől számított 10 napon belül a kályha vevő hírlapokban van!

! Minden eladott kályha után garanciát vállalunk!

lőtt megtanította kora hatalmasait, hogyan kerüljék el az előttiük tátongó örvényeket. Ugyanugy a kommunizmus is saját magát fogja megbuktatni. Propagandájuk viszont sok mindent fog elérni. Én magam is hiszem, hogy a kormányok bizonyos idő múlva kénytelenek lesznek megakadályozni, hogy egyes emberek roppant vagyonokat gyűjtsenek.

Fizessen elő a legnagyobb magyar lapra, az

ÚJSÁG-ra

leggyorsabb hirsolgálat, a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Márai Sándor, Lynkeusz, Szomory Emil, Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

Egy hóra . . . 200 lej
1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetéseket felvesz:
PALLAS HIRLAPIRODA, Cluj.

Ujabb nagy cipőárleszállítás a „RECLAM” Cipőáruházban

Strada Metianu 9. A R A D, ezelőtt Forray-u. 9.

B gyermek iskolai cipők
fekete fől és magas ...

240 lejtől

Női fől és magas cipők
vegyes számokban ...

280 lej

Férfi cipők
fekete fől és magas ...

480 lej

Iskolai patent harisnyák minden színben, női és férfi harisnyák legolcsóbb árban. Nézzé meg kirakatainkat.

SZABADLABRA HELYEZTÉK A LOMASI KÉT TISZTVESELOJÉT

A vizsgálóbíró megsemmisítette a Káldor Béla és Böhm Lajos letartóztatására vonatkozó vizsgálóbírói határozatot

Távirati uton közölték az ügyészséggel a táblai döntést — A Lomasi két főtisztviselője délután három órakor elhagyta az aradi ügyészség fogházát — A tábla a vizsgálatra mélyen kiható argumentumokkal indokolta határozatát

ARAD, szeptember 13. A nagy nyilvánosság itéletében már hetekkel ezelőtt gyökeret vert az a meggyőződés, hogy a Lomasi Erdőipar két letartóztatásban lévő főtisztviselője, mielőbb szabadlábra kerül, miután a vizsgálat egyetlen olyan terhelő bizonyítékot sem produkált, amelynek alapján a két főtisztviselőt büntetői uton felelősségre lehetett volna vonni. Az események kibontakozásának lázában hangzott el Vulpes Constantin főügyész letartóztatási indítványára. A vizsgálóbíró letartóztatási végzése már csak a vádhatóság álláspontjának fenntartása volt, amennyiben ezen nagyhorderejű, bonyolódott ügybe kimerítően betekinteni nem órák, hanem napok sőt hetek kérdése.

Dr. Raicu Aurel, Káldor Béla és Böhm Lajos védője, fáradhatatlan ügybuzgalommal folytatta az attól a vizsgálóbírói határozat ellen. Legutóbb, mint ismeretes, kauciót ajánlott fel a vizsgálóbíróknak. A vizsgálóbíró fejekint százötvenezer lej kaució ellenében hajlandónak is mutatkozott a Lomasi Erdőipar két letartóztatásban lévő főtisztviselőjének szabadlábrahelyezésére. A vádhatóság továbbra is kitartott álláspontja mellett és elutasította a vizsgálóbíró indítványát. Miután a harmincnapos vizsgálati fogság az elmúlt héten lejárt, Raicu dr. a törvényszéktől kérte a két főtisztviselő szabadlábrahelyezését. A törvényszék elutasította a kérelmet, azzal az indoklással, hogy a vizsgálat még nem nyert befejezést.

A temesvári táblánál.

Káldor Béla főkönyvelő és Böhm Lajos könyvelő ügye így került ismét a temesvári ítélőtáblához. A tegnapi tárgyaláson — amelynek lefolyásáról mai lapszámunkban részletesen beszámoltunk — a vádhatóság és a védelem között heves összetűzésre került sor. A védelemnek azonban sikerült plauzibilissé tenni a táblai tanács előtt, hogy a két főtisztviselő további fogvatartására nincsen szükség, miután existenciájuk Arádnál köti őket, így szökéstől nem kell tartani, de önmagában véve a felelősségrevonás mértéke nem olyan mérvű, amely a két főtisztviselő fogvatartását teszi szükségessé. Raicu Aurel dr. ezenkívül felajánlotta, hogy amennyiben a tábla nem fogadná el az érveket, úgy megfelelő kaució ellenében tegye lehetővé, hogy a két főtisztviselő szabadlábon védekezessen az ellene felhozott vádakkal szemben.

A temesvári ítélőtábla illetékes tanácsa hosszasan vitatta meg a jogi esetet. Határozathozatalra azonban az idő előrehaladottságára való tekintettel, tegnap nem kerülhetett sor, így a határozatkihirdetést ma délelőtt tizenegy órára halasztotta el az ítélőtábla. Már akkor valószínűnek látszott, hogy a temesvári tábla nem hagyja helyben az aradi törvényszék határozatát, csupán az álláspontok összeegyeztetéséről volt szó.

„Győzött az igazság”.

A temesvári ítélőtábla ma délután tizenegy órakor hozta meg határozatát Káldor Béla és Böhm Lajos főtisztviselők ügyében. A határozatkihirdetésnél jelen volt Raicu Aurel dr., a két tisztviselő védője, valamint a temesvári jogásztudományi társaság elnöke is. Vé-

gighallgatta a határozatot, amely nagy meglepetést keltett, amennyiben

a további vizsgálatra is mélyen kiható argumentumokkal támasztotta alá a tábla a maga határozatát.

Az ítélőtábla elfogadta dr. Raicu Aurel védő jogi álláspontját és kimondta, hogy a vizsgálóbíró letartóztatási végzése semmisnek tekinthető, amelynek alapján Káldor Béla főkönyvelőt és Böhm Lajos könyvelőt azonnal szabadlábra kell helyezni. Tekintettel arra, hogy a két gyanúsított már öt hete, hogy vizsgálati fogságban van, a tábla elnöke utasítást adott, hogy a határozatot távirati uton közöljék az aradi vádhatósággal, hogy

a két letartóztatott szabadlábrahelyezése nyomban megtörténhessen.

Dr. Raicu Aurel védő nyomban a határozat elhangzása után autóján visszaroogott Arádra és egyenesen az ügyészségre hajtott, ahol engedélyt kért Herb vizsgálóbírótól, hogy Káldorral és Böhmrel közölhesse a táblai határozatot. Herb vizsgálóbíró nyomban kiállította az engedélyt, amelynek alapján a védő jelentkezett a fogházigazgatónál, aki az ügyeletes fogházőrmester útján maga elé vezette Káldor Bélát és Böhm Lajost.

Amikor Raicu Aurel dr. közölte a két letartóztatottal a temesvári ítélőtábla dönté-

Német csempészgőzös és libai katonai hidroplán izgalmas harca a tengeren

Bombákkal és gépfegyvertűzzel kényszerítették megadásra a gőzös elszántan védekező parancsnokságát

LIBAU, szeptember 13. A német Kelet-tengeri kereskedelmi flotta egyik tehergőzösét, amely tiltott szeszcsempészetet üzött, a libai kikötői hatóságok évek óta figyelték és most a kikötőbe vitték, ahol árukészletét lefoglalták. A libai kikötői vádhatóságok értesítést kaptak, hogy

az „Anni” német tehergőzös egy nagyobb szeszszállítmánnal utban van és a kikötő közelében fog elhaladni.

A danzigi csempészhajót jól ismerték a kikötői hatóságok, amelyek évek óta figyelték a gőzös gyanús viselkedését és már régebben megállapították, hogy a német gőzös rendszeres szeszcsempészéssel foglalkozik. Számtalan esetben üldözésére indultak, de

a gőzös kitiűnő gépel segítségével mindig kacsuszott üldözői kezei közül.

Most azonban utolérte sorsa, ami elsősorban annak tulajdonítható, hogy

a csempészhajó üldözését hidroplánnal végezték.

Az üldöző repülőgépet a vádhatóságok és a kikötői rendőrség motorcsónakjai kísérték.

A hidroplán hamarosan utolérte a menekülő gőzöst és felszólította a megállásra, de a gőzös parancsnoka teljes gőzt vezényelt és a maximális sebességgel igyekezett ki-

sét, úgy Káldor, mint Böhm másodpercekig szólni sem tudtak az örömtől, majd Káldor komor arca mosolyra derült és csak ennyit tudott mondani:

— Mégis csak győzött az igazság.

A fogházigazgató ezután leltár szerint visszaadta Káldor Béla és Böhm Lajos ingóságait, majd a fogházor visszavezette őket cellájukba, hogy összezsomagolhassanak és ott várják be a távirati rendelkezés megérkezését.

Szabadlábon.

Közben futótűzként terjedt el a városban a nagyfontosságú táblai döntés híre. A két főtisztviselő kollégái egymásnak adták a kilincset. Mindegyik beszélni akart a két megváltott kartárral. Raicu Aurel dr. még el sem hagyhatta az ügyészségi folyosót, amikor egy őszhajú hölgy jelent meg a fogházirodában. Idegesen érdeklődött a letartóztatottak sorsáról. Az irodaszemélyzet azt hitte az első pillanathban, hogy Káldor, vagy Böhm családtagjáról van szó, utóbb azonban kiderült, hogy csak egy kolléganőjük, aki könnyes szemekkel hallgatta a fordulatról szóló híradást, majd elsietett a fogházépületből, hogy tovább adja a hírt a Lomasi Erdőipar tisztviselőkarának, amely a vizsgálati fogság alatt napról-napra beigazolta Káldorhoz és Böhmhez való ragaszkodását. Mind a két főtisztviselő szívvel-lyességgel és jó modorról volt ismert, akik mindenkor megértéssel karolták fel a kartársi érdekeket.

Már délután három óra volt, amikor megérkezett Arádra a táblai határozatról szóló távirat. Gitta Agoston főügyész helyettes nyomban utasítást adott a két vizsgálati folyó szabadlábrahelyezésére. Káldor és Böhm kocsit hoztak a fogházépület hátsó bejáratához és minden feltűnés nélkül elhagyták az ügyészség épületét.

jutni a kikötő zónájából. A repülőgép erre bombázni kezdte a menekülő hajót. Két bombát vetett le, de eltűszette a célt.

A hidroplán ekkor bombázás helyett gépfegyvertűzz alá fogta a gőzöst, amely kétségbeesett cikkekben keresett menekülést a záporoként hulló gépfegyvergolyók elől.

Egy órán át tartott az izgalmas harc és közben odaértek a kikötői rendőrség és vádhatóság motorcsónakjai, melyek közrefogták a kelepcébe került csempészhajót és gépfegyvereiből tüzelni keztek rá.

A gőzös kapitánya most már látta, hogy minden ellenállás hiábavakó s

minthogy a gépfegyvergolyók megbénították a hajó motorjainak a munkáját, parancsot adott a megállásra.

A gőzöst a kikötő felé vontatták és amikor parthoz értek, a léket kapott gőzös nagyobb része már víz alatt volt. A legénység testi épességének sem esett bántódása, ellenben

a gőzös raktárában talált harminckét spirítustartályt, melyek színültig tele voltak csempészett alkohollal, lefoglalták.

A kapitány beismerése szerint a szállítmányt papíron már el is adták litván halászoknak. A csempészgőzös kapitányát és legénységét a libai rendőrség őrizetben tartja.

A szerencse Romániában.

Romániában élő ügyfeleink ismét a legszerencsésebb eredményeket érték el. Az előző sorsjátékok alkalmával

Háromszor a legnagyobb nyereményt

és legutóbb a következő tekintélyes nyereményeket:

2.000.000 Lei (No. 4.556)	625.000 Lei (No. 75.889)
1.750.000 Lei (No. 11.099)	625.000 Lei (No. 86.474)
1.250.000 Lei (No. 25.602)	625.000 Lei (No. 20.362)
1.000.000 Lei (No. 4.598)	500.000 Lei (No. 84.590)
1.000.000 Lei (No. 34.528)	500.000 Lei (No. 80.666)

500.000 Lei (No. 11.190) és számos más **375.000**

250.000, 200.000, 150.000 Lei stb stb.

Most megint kezdődik egy új sorsjáték számos óriásnyereménnyel. Egyetlen egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhet:

20.000.000 Lei

A jutalom 12.500.000 Lei, a főnyeremény 7.500.000 Lei.

Összesen 84.000 sorsjegy közt 42.000 nyeremény kerül kisorsolásra több mint

Háromszáz millió Lei

összegben.

Az összes nyeremények minden levonás nélkül készpénzben azonnal kifizetésre kerülnek.

Az összes sorsjegyek fele okvetlen nyer!

Ezzel szemben aránylag csekély sorsjegyárak:

Egyész sorsjegy	Fél sorsjegy	Negyed sorsjegy
1200 Lei	600 Lei	300 Lei

Nincs előfizetés, az összegek a sorsjegy vétele után a húzás kezdete előtt ntalhatók át, megbízások tehát egyszerű postalapokon is beküldhetők a pénzügyminisztérium által kinevezett népszerű főárusító céghez

FRITZ DÖRGE BANK

Wien 1/c, Kärtner Strasse 43-49 a város központjában.

Ajánlatos a megrendeléseket azonnal eszközölni, minthogy a sorsjegy-készlet rohamosan apad.

Gondos szülőnek tudnia kell,

hogy gyermekeinek iskolaszézonra szükségletét minden konkurensnél olcsóbban az

EL-BE Harisnyaházban

szerezheti be,

Strada Románului 2., (volt Zrinyi-ucca).

Nagy választék az összes cikkekben!!!

Az aradi Cukorgyárban folyó évben az üzem e hó 16-án, kedden

reggel 6 órakor kezdődik.

Mindazon gazdák, akik répaszeletet vásárolni óhajtanak, fent irt napon **délután 1 órától kezdve a cukorgyári irodában szeletvásárlás céljából jelentkezhetnek.**

Régi aradmegyei vadászok

Egy farkasverem története — Aki öt forintot akart keresni — A megijedt ember és a megijedt farkas

A régebbi időkben, mikor még a löfegyver nem volt annyira tökéletesítve és elterjedve, mint ma, a vadak elfogására különböző ravasz eszközöket és módokat eszeltek ki és vettek használatba. Ilyen volt többek között az úgynevezett „farkasverem” is.

A farkasverem készítésénél elsősorban a hely jó megválasztása volt a fontos. E célra az erdő sűrűjében olyan hely volt alkalmas, ahol ember, vagy háziállat nem igen szokott járni, viszont a farkasoknak gyakrabban volt járásuk-kelésük, vagy éppen keresztutjuk, váltójuk. Valamelyik ilyen helyen egy kutszerű gödröt ástak, tetejét vékony galyakkal fedték be lazán s azt behintették a környező talaj anyagának és színének megfelelő lombbal, törmelekkel. Ma már divatját multa a vadászatnak eme módja s nem is hallani róla. Én még láttam egy igazi „farkasvermet”, amelyről egy érdekes történetet is hallottam.

A zöldesi uradalmi erdőnek, a Körös-Maros víz választóján, a hegygerincen út vezet, melynek köze lében van egy hely, aminck ma is „Luperia” a neve. A gödör is megvan még, de már beomolva. A zöldesi részen öreg, sűrű, zárt erdő volt, míg a szomszédos oroszai határban szántó, legelő és erdő váltakozva.

Egyik öreg erdőőröm, mikor ketten jártuk a határt s a „Luperia” közelébe jutottunk, elvezetett ide is s nevetve mondta el annak történetét, amire még jól emlékezett. A történet a következő: A oroszai szántókról vitte haza aratás után egy ember buzatermését, a határuton. Szekere elé négy fiatal tulok volt fogva. Mikor a „Luperia” közelébe ért, ökreit nyugtalankodni kezdték. Sehogysem akartak az uton előre menni, ellenben nagy hajlandóságot mutattak a visszafordulásra, vagy a mere-

dek hegyoldalon való lerohanásra, szekereستől, mindenestől.

Az ember tudott a farkasveremről s mindjárt gyanította, hogy miért nyugtalankodnak úgy az ökrei. Megállítva azokat, elment a veremhez és belenézett. Hát csakugyan egy ordas lapult annak fenekén.

Mit csináljon? Haditanácsot tartott önmagával. A vármege öt forintot fizet egy farkasért. Ott az öt forint a gödör fenekén, csak ki kell szedni. De hogyan? Tervét hamar kifőzte. Visszament a szekérhez, ökreit kifogta, fához kötözte, hogy időközben el ne szaladhassanak s a kocsi-ruddal felfegyverkezve, a gödörhöz sietett, hogy a farkast agyon verje. Elkezdte a farkast felülről dögönyözni. A farkas tehetetlenül forgott ide-oda s kinjában nagyokat harapott a rudon. Mignem egyszer egy nagyobb ütéstől érve, megkapta hatalmas szájjával a rudat s olyant rántott rajta, hogy a másik pillanatban az ember is a nyakába zuhant... Emberünk halálra rémülve vacogott, hogy most a farkas fel fogja falni.

De nem így történt. Mert úgy látszik, hogy a farkas még jobban megijedt a nyakába hullott embertől s most már minden áron a gödörbe esett rudon akart kikapaszkodni, melynek felső vége kiért a gödörből. De nem lévén macskakarmai, újra visszazuhan.

Ezt látva az ember, félig-meddig magához térvé halálos rémületéből, egy újabb kapaszkodási kísérletnél hátulról segítséget nyújtva a farkasnak, hirtelen kitolta a gödörből. Azután maga is kimászott. Ökreit újra befogva, hazaballagott, mint aki jól végezte dolgát.

Csak az öt forintot sajnálta.

Ajtay Sándor.

Gyári tolvajt fogott el az aradi rendőrség

Tegnap este, amikor a munkások távoztak a sicitage kötszövőgyárból, a portás észrevette, hogy Ilie Ilona záratnai illetőségű munkásasszony több pár harisnyát visz magával. A portás feltartóztatta az asszonyt és jelentette az igazgatóságnak az esetet. A rendőrséget értesítették és onnan Adam detektív szállt ki a helyszínre. Jegyzőkönyvet vett fel és a tolvaj asszonyt bekísérte a rendőrségre. Ma délelőtt kihallgatták az asszonyt, aki bevallotta, hogy hosszabb idő óta lopkodja a gyár készítményeit és azokat eladta. A rendőrség tovább nyomoz.

Kolozsvárról Aradra hoztak egy veszedelmes betörőt

Egy évvel ezelőtt számos betörést követett el Aradon

ARAD, szeptember 13. Mint ismeretes, Szabó Károly egy év előtt Aradon több betörést követett el. Az elmúlt év novemberében Aleman Dragoi aradi lakos házat fosztotta ki. A rendőrségnek sikerült ekkor elfognia, azonban, amikor a betörést rekonstruálták, a betörő megszökött. Később Kovács Józsefné lakásába tört be, másodmagával. Büntársát a rendőrség elfogta, amint a lopott dolgokat akarta értékesíteni az ócskapiacra. A büntársát bevallotta, hogy a betörést Kovács Károllyal követte el. A mint Kovács tudomást szerzett társa elfogatásáról, megszökött Aradról. Kolozsvárra ment, ott is folytatta a betörőmesterséget. Végül is a kolozsvári rendőrségnek sikerült elfognia a megrögzött betörőt. A kolozsvári törvényszék többrendbeli lopásért tizhónapi fogházra ítélte Kovácsot. A büntetését az elmúlt napokban töltötte ki. A kolozsvári rendőrség azonban nem bocsájtotta szabadon és most átküldik Aradra, hogy az itteni törvényszék előtt is feleljen az egy év előtt elkövetett tetteiért. Kovács egyébként 21 éves kora ellenére már volt büntetve. Büntetését az aradi ügyészség fogházában töltötte ki, amikor szintén lopások miatt vonta felelősségre az igazságszolgáltatás.

Lébl könyvtár a legelső Aradon

Könyvet csakis e könyvtárból olvasson

Uj könyvet csak ő ad Önnek naponta

40 leit ha fizet neki havonta

Érettségire,

magánvizsgákra előkészítenek középiskolai tanárok.

Lakás cím:

Galgóczi

Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.

Teljes ellátás.

Fehér Kereszt

télkertjében minden vasár- és ünnepnap d. e. 11-től 1/2-ig

sör-zene

Válogatott zóna-regelgek, a közismert

Palkovits András

vendéglős vezetőssé mellett.

FRANCIA ÁLLAMI FORRÁSOK

VICHY CELESTINS Vese-Hólyag-Guta-Cukor-betegség, izületi csúz

VICHY GRANDE-GRILLE Máj és epeszervek megbetegedése

VICHY HOPITAL Gyomor- és bélbántalmak

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

páratlan szénsavas radioaktiv sós-vasas forrásvízekkel. — Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál. Vesebál, vérszegénység, izomcsúz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbiok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, különböző konvha, elsőrendű szállodák, diétás penzionok mérsékelt árakkal.

Uj modern uszoda naplányes stranddal.

FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.

Fürdőigazgatóság BUZIÁS, BÁNÁT.

190

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY**Száz százalékkal felemelték a szódavíz árát**

Megszűnt a konkurrencia, emelkednek az árak — Hogyan dolgozik az aradi szódavízgyártó? — Feljelentés az ármaximáló bizottsághoz

Aradon

— Kartellen kívüli szódagyár alakul Aradon —

ARAD, szeptember 13. Az aradi, részvénytársasági formába tömörült szikvizgyártó a mai napon száz százalékkal felemelte a szikviz árát, ami nagy feltűnést keltett az érdekelt kereskedők körében. Az áremelésnek igen érdekes előzményei vannak, amennyiben egy késhegyig menő élet-halál harc előzte meg a szikvizgyártó váratlan akcióját.

A múlt évben még erősen dúlt a harc a szikvizgyárak között és az egyes gyárak áreszállításokkal igyekeztek letörni a konkurrenciát, aminek végeredményben a fogyasztók örültek, mert olcsón jutottak a szódavízhez. Két aradi gyárnak, az Első Aradi Szikvizgyárnak és az Erzsébet-gyárnak jutott eszébe, hogy jobb lenne egy sovány egyezség, mint a háború. Megalakult január 1-én a részvénytársaság, amely hamarosan rászorította a kisebb gyárakat, hogy belépienek a kartellbe. A kis gyárak működését a szerződés értelmében megszüntették és azok tulajdonosai szabályszerű havi fizetést kaptak azért, mert nem működtek. Csakhamar a kartell egyedül uralta a teret és tetszése szerint állapította meg az árakat. Egy kis üveg szikviznek 3 lej, a nagy üvegnek 6 lej volt az ára. A kávéházakban pedig hat lej számítottak fel a kisüvegért és tízet a nagyért.

Nemrégén azután váratlan esemény zavarta meg a szép egyetértést.

Megalakult a Higienia című gyár ez év júniusában és kartellen kívül működve, két lejért szállított egy kis üveg szikvizet. A kartell nem volt hajlandó eltérni a konkurrenciától és szintén leszállt az árakkal, mire a Higienia 1.50 lejre ment le. A kartell szabályszerűen utána. Az új gyár végül egy lejért adta a szódavizet. Ide már nem követte a kartell, hanem elhatározta, hogy megvárja, míg magától tönkremegy a gyár. Ez is megtörtént, a Higienia a tegnapi nappal beszüntette működését. A kartell újra egyedül maradt, aminek hamar eredménye is mutatkozott. Alig huszonnégy órával az új gyár megszűnése után.

a mai nappal száz százalékkal újra felemelték az árakat és újra három és hat lejért adják a szikvizet.

Az érdekelt nagy felháborodással vették tudomásul a kartell eme ténykedését és a mai nappal tizenkét aláírással feljelentés érkezett Aradváros ármaximáló bizottságához, kérve az aradi szikvizgyárak kartelljének megrendszabályozását. Információnk szerint az áremelés reakciója más módon is mutatkozik, amennyiben komoly tárgyalások folynak az aradi kereskedők között, hogy egy kartellen kívüli szikvizgyártat alapítsanak, amely megszünteti a jelenlegi helyzetet és véget vet az aradi szikvizgyártó egyeduralmának.

Helyi valutaárak. VALUTAÁR: Budapest 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. **Devizák:** Budapest 29.47, Bécs 23.80, Berlin 40.27, Zürich 32.61, Páris 6.64, Prága 5.00, New-York 168.20, Milánó 8.84, London 819.

— Estek az árak a brailai tőzsdén. Bucurestiből jelentik: A brailai tőzsdén ma ismét estek az árak és emiatt a tranzakciók száma csökkent. A kikötőbe ma igen kevés rakomány érkezett.

— Jövő héten tárgyalják Arad új költségvetés-tervezetét. Lutai Cornél dr. polgármester ma folytatta munkáját Berzován Jánossal, a pénzügyi osztály főnökével a költségvetés összeállításán. A tervezet nagyjában elkészült és a jövő hét elején revideálja az egyes tételeket a polgármester, aki munkája végeztével bemutatja Arad 1931 évi költségvetését a tanács bizottságának, amelyet a legutóbbi ülésen választottak meg. Egyelőre még nem ismerni a költségvetés részleteit, azonban valószínű, hogy már a jövő hét folyamán nyilvánosságra kerül a tervezet.

Az ország összes vállalatát összeírják

A népszámlálással kapcsolatban az ipari, kereskedelmi és gazdasági vállalatokat is összeírják

BUCURESTI, szeptember 13. A népszámlálással kapcsolatosan sor kerül a kereskedelmi és ipari vállalatok összeírására is. Amikor a házak összeírása megtörténik, az összeíró közigazgatás egyszersmind az illető házban működő kereskedelmi vagy ipari vállalatot is bejegyzi egy külön, erre a célra kapott ivre. Ezen vállalatok sorába nemcsak a gyárak, hanem műhelyek is tartoznak, sőt a kiskereskedések, vendéglők, korcsmák és bodegák is bekerülnek ebbe a listába. Ugyanigy a tejcsernek és kertészetek is, amelyek gazdasági vállalatok rovatában fognak szerepelni. A vállalatoknál be kell jegyezni azt is, mennyi munkással, vagy más alkalmazottal dolgoznak.

Csáky óras, ékszerész

a legelőnyösebben vásárolhat: órákat, ékszereket, alkalmi és nász ajándékokat, Arad, a Lutheránus-templommal szemben II. (PRECIZ JAVITOMŰHELY)

Kovács Erzsébet zenei tanulmányait Bécsben végezte, zongoratanítást modern, alapos rendszer szerint kezdők és haladók részére szeptember 15-én megkezdte. — Érdeklődni Kovács Soma és Társánál, gépüzlet

— A cseh és lengyel szénbányák versenye a magyar piacért. A Deutscher Nachrichtendienst közli: Értesülésünk szerint a lengyel-sziléziai bányatulajdonosok és a magyarországi szénkereskedők között nagyobb méretű szénzállításokra vonatkozólag élénk tárgyalások vannak folyamatban. A belső szénforgasztás csökkenésével a lengyel szénbányatulajdonosok új piacok után kénytelenek nézni, s ennek következtében éles versenyre keltek Magyarország eddigi szénzállítójával, Csehszlovákiával. A múltban ugyanis a csehszlovákiai szénbányák fedezték Magyarország szükségletének javarésztét. Csehszlovák részben ugyancsak felvették a versenyt s megindult a szénárának lefelé való licitálása. Ennek a harcnak a kimenetele még bizonytalan. Csak annyi bizonyos, hogy a magyarországi szénkereskedők nagyon jól járnak, mert olcsó szénnek kapnak.

— Árlejtések az aradi városházán. Ma árlejtést tartottak a város gazdasági hivatalában, a Bohus-palotában lévő és a városi mozihoz tartozó kétszobás lakás bérbeadására. Két ajánlat érkezett be. Havas István havi 1000 lej és Klein Józsefné 550 lej kínált. Miután a város vezetősége mindkét ajánlatot alacsonynak találja, valószínűleg új árlejtést írnak ki. — Ma tartották meg a nyilvános árlejtést Aradváros gazdasági hivatalában a Mossóczy-telepi mozi ruhatárának és büfféjének bérletére, amelyet Adamovics Mihályné kapott meg, évi 1000 lej bérért.

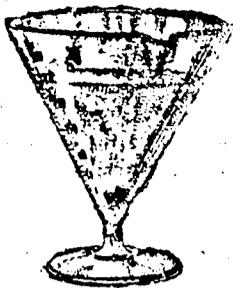
— A Pesti Tőzsde szenzációs, új számában dr. Hirsch Albert, Lickl Károly h. államtitkár, Dános László és mások nyilatkoznak. Érdekes cikkek számolnak be a magyar bankpolitika új irányáról, a határidőpiacról, az új nagy egyházi rendkölcsonokról, a külföldi tőzsdéről, az amerikai javulásról, Érdekes riportok számolnak be a keserűvízvállalatok hibás exportpolitikájáról, a kisipari hitelről és rendkívül gazdag tartalommal jelentek meg biztosítási, textil-, vas- és gépipari, áruipiaci, vegyszeri és autórivatok.

Szerkesztői üzenet.

B. B. Kisjany, Van benne gondolat, de lapunk mértékét nem üti meg.

A KERESKEDŐ VEREJTÉKES ARCCAL olvassa este a pénztárkapot. De nem a melegtől, hanem a gondoktól verejtékes az arca: miből fog fizetési kötelezettségének eleget tenni? Ha felkeresi kiadóhivatalunkat, nagyon értékes tanácsot adunk Önnek: hogyan emelhet forgalmát. Már egy hét múlva megkapja az első kellemes meglepetést; emelkedik a napi bevétel.

Az aggasztó vizelet

zavaros egy jele

Nagyon könnyű elemezni az Ön vizeletét, másrészt pedig az egy szükséges dolog, ha azt akarja, hogy ne legyenek később semmiféle fájdalmai.

Ha a vizelet zavaros és vöröses, vagy homokos lerakódás jelentkezik, ha sötét színezett, ha félévre s rostokat

tartalmaz, ez annak a jele, hogy a vese rendetlenül működik, figyelmeztetés a bekövetkező krízisre, a rheumára, a súlyos idegzsábjára vagy köszvényre.

Ez az érelmeszesedési állapot gyakori a fejlett embereknél és az Urodonal-kurával kell küzdeni ellene, amely segít a vesének kiválasztani a fölösleges uric-savat, gyorsítja és helyreállítja a táplálkozó szervek működésének egyensúlyát.

Vizsgáltsa meg Ön a vizeletét!

Elegendő erre egy porcellán- vagy üvegedénybe összegyűjteni 10-12 óráig a vizeletet. Ez idő után könnyű észrevenni a vizeletben található rendellenes lerakódást vagy a fent idézett rosokat.

Az esetben, ha észreveszi, hogy a vizelet zavaros, ne habozzon elvinni egy üvegedény két óráról összegyűjtött vizeletét gyógyszerészhöz, aki elemzi azt.

URODONAL

kiválasztja az uric savat, legyőzi a:
rheumát, szivszélhűdést, elhízást, érelmeszesedést.

CHATELAIN gyártelep 2, Rue de Valenciennes, PARIS.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

VASÁRNAP, szeptember 14.

Bucuresti, 11.30. Egyházi zene. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 17. Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 18.15. Dinicu-zenekar. 19.15. Gramofon. 20.49. Rádiógyetem. 21. Az évad szelvénye. 23. Táncczene a Lidó-medencéből. — Budapest. 11. Római katolikus istentisztelet. 12.15. Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál dr. Raffay Sándor püspök. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 3. Gramofonhangverseny. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.15. Debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye. 7.30. Róbert Emmy, a bécsi állami Operaház volt kórártúr-énekesejének hangversenye. 8. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 8.50. Sporteredmények. 9.15. Régi operettzsetek. Előadják: Halász Gitta, a m. kir. Operaház művésznője, Szedő Miklós, a Városi Színház operabekés és az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból. — Belgrad. 18.30. Nemzeti zene. 21. Oktett. 22. Rádiózenekar. 23. Kávéházi zene. — Prága. 8-9.30. Karibadi fürdőzenekar. 9.30. Dárok. 11.30. Gramofon. 12. Podjebradi fürdőzenekar. 13. Déli zene. 19.15. Német dalok. 21-23. Kálmán Imre: „A montmartrei ibolya” c. háromfelvonásos operettje a prágai operettszínházból. — Wien. 11.25. Dité orgonaművész játéka. Reubke: 94. zsolttár: C-moll orgonaszonátája. 12. A weni szimfonikus zenekarának hangversenye. 14.25. Geiger-zenekar. 16.30. Dostal-zenekar. 21.25. Gutzkow: „A király hadnagya” című vígjátéka négy felvonásban. Utána a Weintraub-jazz játéka. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESÉGEK. Köln. 21.10. Fall Leó: „Kedves Ágoston” című háromfelvonásos operettje. — Lausanne. 21.10. Verdi: „Aida” c. négyfelvonásos operája gramofonon. — Milano. 21.30. Fall: „Stambul rózsája” című operettje.

HÉTFŐ, szeptember 15.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Sibicani-zenekar. Könnyű és román zene. 20. Gramofon. 21. Hertz zongoraművész játéka. 21.45. Kamarazene. 22.15. Stroici énekes dalesteje. — Budapest. 10.15. A

Rékay Miklós szalonzenekar hangversenye. 13.05. Az Országos Postászenekar hangversenye. 5. Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 6. Körös Vilmos: A tüdőbetegség oka. Felolvasa: Radó Árpád. 7.30. Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) 8.50. Vigiáték. előadás a Studióból. „Szegény leányt nem lehet elvenni.” Vigiáték 3 felvonásban. Irta: Zágon István. 11. Hangverseny. Közreműködik. Temesváry János (mélyhegedű) és Polgár Tibor (zongora). Majd: Debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye a Bodó-kávéházból. — Belgrad. 18.05. Hangosfilm közvetítése. 21. Mandolinzene. 21.30. Énekverseny. 22.45. Házimégyes. 23.45. Gramofon. — Prága. 12.15. Gramofon. 13.20. Déli zene. 14.30. Brno. 18. Pozsony. 20.35. Brno. 22. Szimfonikus hangverseny. 23.15. Mor. Ostrava. — Wien. 12. Legújabb gramofonlemez. 13. Eber-zenekar. 16.20. Werbá-zenekar. 21.05. Fúkar Gusztáv ősi dalokat ad elő. 21.35. A weni szimfonikus zenekar hangversenye. Utána a Korngold-jazz játéka. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESÉGEK: Milano. 21.40. Puccini: „A kőpeny” és „Gian-ni Schiechi” című operáinak előadása.

KEDD, szeptember 16.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 20.40. Rádiógyetem. 21. A szevillai borbély c. Rossini-opera gramofonon. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13.05. Hangverseny. Közreműködnek: Christian Nelly (ének) és Hubert Lajos (gordonka). 5. Harsányi Gizi mesél a gyermekeknek. 6. Tóth Kálmán novellája: „Legény a gáton”. Felolvasa: Konecz Sándor dr. 6.30. Gramofonhangverseny. 7.45. Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.) 8.30. A m. kir. Operaház „Tannhauser” előadása. Dalmü három felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner R. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-nagyszállóból. — Belgrad. 18.30. Jazz. Zágráb. 23.15. Rádiónégyes dalbetéttel. — Wien. 12. Silving-zenekar. 14.10. Hires német énekesek gramofonon. 16.20. Sommer-zenekar. EGYÉB EUROPAI NEVEZETESÉGEK: Königsberg 21.05. Wagner: A bolygó hollandi c. operája a königsbergi Operaházból. — Lausanne. 21.02. Meyerbeer: „A hugenották” c. ötfelvonásos operája a baseli városi színházból. — München. 20.35. Rossini: A szevillai borbély c. operája a nemzeti színházból. — Stuttgart. 21.30. Fall Leó „Paroli” c. egyfelvonásos vígoperája. — Zágráb. 21.30. Beck Gizella zongoraművésznő Chopin 24 előjátékát játsza.

CIROKOT minden meny-nyiségben vásárolók
ELEK GYÖRGY seprő-gyár.
BUDAPEST, VI., Kartács-ucca 20-22.
Távirataim: **E l e k b e s e n**.
Budapest, telefon: 921-12.

Uj fogászati műterem

GERŐ ARTHUR
Dentist

Brasovból átheieyett műtermét
megnyitotta Aradon,
Str. Consistoriului (Batthány-ucca) II., Kohn-ház

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső, ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

A szerkesztésért kedvesen
SALGÓ HENRIK
felel

NYILTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Dr. Leitner Ernő nyug. áll. gyermekmehelyi igazgató-főorvos tudatja saját, valamint gyermekei, mostohagyermekéi, menyec, vejei, testvérei, sógorai, sógornői és barátai nevében, hogy szeretett felesége,

Dr. Leitner Ernőné

szül. Bösz Ilona

4 éves fájdalmas szenvedés és a halotti szentségek többszörös fölvétele után f. év szept. 12-én éjjel elhunyt. Beszentelése vasárnap, f. hó 14-én fél 6 órakor lesz a gyászháznál, Bul. Dragalina 16. sz. a. a róm. kath. egyház szertartása szerint és a felsőtemetőben levő sírkertben lesz örök nyugalomra helyezve.

A gyászmise f. hó 17-én reggel 10 órakor lesz megtartva a Minoriták templomában.

Felejthetetlen emléke kísérel az örök

nyugalomban.

Minden külön értesítés helyett.

Osziruhák, bőrkabátok

festését, tisztítását
legszebben végzi:

KREBSZ J.

v. Boros Béni-tér 54. | v. Deák Ferenc-u. 1.

Ha alkalmi,

vagy ajándéktárgya-
kat mérsékelt áron
ohajt beszerezni, keresse fel

SALGÓNÉ bizományi üzletét Arad,
Str. Heria (Széchenyi-u.) Neuman-ploata.

Olcsó házak!

Bélváros legforgalmasabb pontján emeletes, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 310.000 lej hozammal 2.100.000. Volt Deák F.-u. közelében 2 és 3 szobás, fürdőszobás lakásokkal, 16 % hozadékkal 1.250.000. Volt Szabadság-térhez közel 2 szobás, fürdőszobás lakásokkal. Utána ott 5 szobás, fürdőszobás 330.000. Volt Boros B.-tér közelében magas-földszintes 3. 2 és 1 szobás, üvegezett folyosókkal, esslingeni rolókkal, alapincézve, 400.000. Külvárosban üzletes, adómentes, új, 2 szobás, nagy telekkel 180.000. Volt Választó-u. táján új, adómentes, 3 szobás, nagy kerttel áron alul 145.000. Neuman-gyárhoz közel üzletes sarokház vendéglő- és kávéházberendezéssel 280.000. Véterár fele törleszhető. Volt Mikes K.-u. táján gazdálkodásra alkalmas, 2 lakásos, 620 □ öllel 180.000. — Azonkívül egyéb magán-, hér- és üzletes házak, telek, szőlők, földek, malmok 50.000-tól feljebb. Megbízott: HATSCHKE, Strada Marasesti (Kossuth-u.) 58-60., földsz. 4.

Terézia Felter

kozmetikai látózete. Aromassage, radiumos és szénsavas kezeléssel olcsó bériotben. Hajszálak, szemölcsök véleggsé eltávolítása, archámlasztás srb. Szerek előadása. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Parafin pakolás, elszörendű fogyasztó tea.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetése alatt megnyilt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Református szüreti mulatság szeptember hó 21-én a „Vadember” helyiségében, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 36.

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok jelégis levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETESEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

BEJARONO felvétetik a v. Kelemen-téri gyógyszertárban. 3824

HÁZFELÜGYELŐI állásra ajánkozik víz-, villany- és központi fűtés szerelő, gyermektelen házaspár. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3765

AZONNALRA keresek hordókészítőt. Franz Wagner, hordókészítő, Csákova. 3801

VIDÉKRE önálló gazdaszonyt keresek azonnali belépésre, ki periektül főz és mindenest, aki a háztartás összes munkáját végzi. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3790

MEGBIZHATÓ szobaleány kerestetik Bulv. Carol 34., földszint. 3811

GYERMEKEK mellé ajánkozik németül tudó félárva urileány. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3776

CUKRASZEGÉD állást keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3776

GAZDATISZT, nőtlen, több éves bizonyítvánnyal, a gazdaság minden ágában járatos, állást keres. Cím: Szikszay Dénes, Geoagiu de Jos (Algyógy). Judetul Hunedoara. Bővebb felvilágosítással: Friedmann Dezső, Str. Marasesti 8. 3814

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS, előszobás lakás központban azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

NÉGYSZOBÁS, parkettás, fürdőszobás lakás központban kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

EGYSZOBÁS I. emeleti lakás kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

BÉRBEVENNÉK egy magánházat 4 szobás modern lakással, esetleg garázzsal. Értekezni az Aradi Közlöny kiadójában. 3823

HAROMSZOBÁS udvari arlakás kiadó. Str. Consistoriului (Bathány-uca) 17. 3822

HAROMSZOBÁS; fürdőszobás lakás ujonnan felújítva, azonnal kiadó. Str. Ghiba Birta 40. szám. 3821

KÜLÖNBÉJÁRATU uccal butorozott szoba kiadó. Ugyanitt elsőrangú bécsi rövid, keresztúros zongora kiadó. Str. Romanului 9., emelet. 3807

KÉTSZOBÁS tiszta lakás, vízvezetékkel, továbbá butorozott uccai szoba olcsón kiadók. Volt Dezső-uca 28. 3800

EGY szoba, fürdőszobás lakást kerestünk, Danciu gyógyszerár, volt Ferenc-tér.

KIADÓ teljesen modern 3 szobás lakás és üzlethelyiségek: Banca Romaneasca.

KIADÓ három, illetve négy szobás, fürdőszobás modern lakás, évi 33.000 lej értékű Str. P. Curcanul (Lövész-u.) 28. sz. alatt. Bővebbet házmesternél. 3886

2 SZOBÁS ujonnan festett parkettás lakás kiadó. Zimmermann borkereskedő, volt Szabadság-tér. 3808

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ZONGORAK, Sohoberl-ágy, interziás antik szekrények, antik ágyak, vitrinék, fotelek, festmények, kredencek, ezüst girandok, tükrök, asztalok, ebédlőszékék, Biedermayer-divány és garnitúra, éjjeli villanylámpák, petróleumlámpák, trimo, kredencek, írógép, könyvszekrények, író asztalok, ékszeres, márványplatinis, tükrös mosdó, dísztárgyak, szobaherendézések, stb. kaphatók: SALGÓNÉ bizományi üzletében, Str. Horia (Széchenyi-uca) 1. Neuman-palota. 1000

KERESEK megvételre 150—200 Ltrig használt vastartályt nyersolaj részére. Palfy Bálint, Padureni. 3763

KERESEK sürgősen, esetleg készpénzért is különböző dísztárgyakat, miárák porcellánokat, vitrineket, komódokat, szőnyeget, ezüsttárgyakat, stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete. Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

BOSENDÖRFER zongora jutányosan eladó. Str. Marasesti (Kossuth-uca) 4., I. 3827

URISZOBA, bőrgarnitúrával, irodának is alkalmas eladó. Str. Gheorghe Popa (Ferdinand-uca 3., I., 4. 3828

KOMPLETT SZÓDAVIZGYÁR teljesen új állapotban, mely áll: 1 készülékből, 500 üvegből, 1 szűrőből, 22 ládából, olcsón eladó. Köztelebbit: Coloman Bayernél, Lugoj, Str. Regele Ferdinand 7. 3785

KOMPLETT ebédlőberendezés, csillár, kártyaasztal elköltözés miatt eladó. Bohus-palota, harmadik kapu, harmadik emelet. 3810

ZONGORA rövid elsőrangú, bérbeadó. Bulv. Reg. Ferd. 6., emelet. 3809

GYERMEKKOCSI kettő, játszóasztalka, használt Baby-kelengye jutányosan eladó. Volt Erzsébet-körút 81., I. em. 5803

„GALVANI” akkumulátort használjon

Autónak és rádióknak összes alkatrészeket, száraz elemeket, stb. viszonteladóknak raktáron tart.

Aradi vezérképviselőt és gyári lerakat:

V. Barthmes,
Str. N. FILIPESCU 40.
TELEFON: 716.

SPECIAL pasteurizált CSEMEGE-VAJ az Aradi Tejsarnok különlegessége.

1 ÉVES Fordson-tractor, 2 vasu Oliver-ekével eladó. Ugyanott eladó cséplőgarnitúra. Nagy 8-as magyar gazdasági gyűrűs csapágyal. Arad—Gáj, tanya, Barkus-dűlő 11. 3779

PERZSA ebédlőszőnyegek, zongorák, festmények, antik szalencok, vitrinek, asztalok, hálók, ebédlők, uriszobák, kézimunkák eladók. „Ars” bizományi üzlet: Ortutay-palota.

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

MACULATURA PAPIR 5 kigrós csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Olcsó tűzifa

míg a készlet tart.
Ölfa Lei 840.—-től
Állandó raktár a hasas és dorongfűdől.
Arad. Calea Victoriei 1—2

OKTATÁS.

ELSŐRENDŰ magánoktatás: magyar, román, vagy német. Gyenge tanulók vezetése. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3787

GYORS- és gépirási tanfolyamra állandó beiratkozás Császár írógépállatánál, Str. Alexandri (Salacz-u.) 5.

Háztartási és ipariskola

Arad, Str. Capitan Ignat 10 (Kapa-u.) Elfogadok beiratásra 1-6 osztályos tanulókat, ösztöndíjasokat, bennlakókat és bojáró tanulókat, kik szüleiknél laknak f. évi október hó 1-ig. Az iskolában a növendékek kézimunkát tanulhatnak és más praktikus háztartási oktatásban részesülnek. Bővebb felvilágosítást a fenti iskola igazgatósága ad. 3708

ELLÁTÁS.

TELJES ellátás vagy lakás vidéki diáklányoknak, urinőknek. Probst Dezsőné, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 6., II. em., udvari feljárt. 3664

ÜZLETEK.

NAGY üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KORCSMÁNAK alkalmas nagy üzlethelyiség, lakással, forgalmas helyen kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

JÓL bevételű vegyeskereskedés vendéglővel, kuglizóval, adómentes házzal olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3806

ÜZLET esetleg ügyveti üzlethelyiség Uj- és Oszentanna között piac-tér központján, országutak keresztező sarkán, lakással kiadó. Martitsch Győző, Szt. Ana. 3423

Ingatlanokat és Pénzkölcsönöket

előnyösen közvetíti: **Mateheer,** Strada Marasesti (Kossuth-uca) 68—60., földszint 4. 8711

INGATLAN.

PAULISI 5 holdas hegyi szőlő a házánál, 8 hold idei terméssel, házzal, felszereléssel sürgősen eladó. Bartók László. 3754

CSERÉBE adnám Kovasziacsi 2 nagy hold szőlőmet egy aradi kisebb házért. — A szőlőben egy kőből épített ház van, mely áll 2 szoba, konyha, présház és pincéből. Felszerelés: szőlőprés, szivattyú, tömlőkkel, hordók és komplett berendezés. Ajánlatokat kérek Müller I. Arad, Str. Eminescu 40. 3778

A ZIMÁNDI-dűlőben levő Nikolits-féle földesből 10 katasztrális hold hasznos bérbe kiadó és 2 hold örök áron eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3817

Feltűnő alkalmi ház eladások.

A volt Szabadság-tér közelében kettős emeletes ház 10 szép lakással, nagy bérjövdelemmel 875 ezer lejért. Belváros központjában emeletes ház 5 részben, parkettás, fürdőszobás lakással és 4 üzlettel 825 ezer lejért. Zsidótemplom közelében adómentes, magasföldszintes ház 4 lakással, 50 ezer lej évi jövedelemmel 325 ezer lejért; a teljes vételár teher. Piac-térhez egészen közel, alapin-cézett, magasföldszintes ház 3x2 és 4x1 szobás lakással, 90 ezer lej évi jövedelemmel előnyös árban. A főterbe nyíló utcákban emeletes házak 800 ezer—1 millió 200.000 lejért. Városháza közelében emeletes ház 6 részben, fürdőszobás lakással, nagy kerttel 1.400.000 lejért. A volt Erzsébet-körút közelében emeletes ház, 3 részben, parkettás, fürdőszobás lakással, 3 üzlettel, navi 20.000 lej jövedelemmel 1.400.000 lejért. Városliget közelében 3 szobás villa, értékes telekkel 425 lejért. Belvárosban földszintes, két uccára nyíló ház 3x3 és 4x2 szobás lakással, fürdőszobával, nagy bérjövdelemmel 1.300.000 lejért. Ezekon kívül a főterem és a belvárosban emeletes betházak üzlethelyiségekkel 800 ezer—6 millió lejért. A bel- és külvárosban magánházak 3—6 szobás, fürdőszobás lakással 300 ezer—1 millió lejért eladók. HAÁSZ ALBERT íródája, Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz.

Erdélyi pipereszappangár jól bevezetett képviselőket keres:

Arad, Timisoara, Deva, Oradea, Olaj és Targu-Mures s vidékeik részére.

Kimerítő ajánlatokat kér:

ALFRED KRÖNER,
AGENTUR & KOMMISSION,
SIBIU, KAPPGASSE No. 2.

Haszenbérbeadási árverés.

A gróf Sennyey Béláné buzsáki pusztájából kisajátítatlanul meg-hagyott kb. 20 kat. hold tanyate-rület és szántóföld gazdasági épü-letekkel s munkáslakásoknak való albérbéadásra alkalmas három cse-lődházzal együtt dr. Parecz Béla ügyveti irodájában (Str. Consis-toriului, volt Bathány-uca 2. sz. Szántay-ház) folyó évi szeptember 10 én a. e. 10 órákor tartandó szó-beli nyilvános árverésen szabad kézből haszenbérbe fog adatni. — Az árverési feltételek ugyanott az irodai órák alatt megtekinthetők. Bányapénzül leteendő az ajánlott évi bérösszeg egy tizedrésze.

Makulatura,
tisztá lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kö-
tegekben
rendkívül olcsón
kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.

FIGYELEM!

Legújabb őszi és téli női és leányka-felöltők, továbbá bundák minden kivételben a legolcsóbb napi árban kaphatók:

Iuliu PLESZ Gyula

FIGYELEM!
cégnél Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a címre figyelni! — A CONSUM R.-I. tagjai készpénz árban lesznek kiszolgálva.

Megérkezett

a berlini rádiókiállítás
szenzációja

3-1 csöves váltóáramu
hálózati

Nagy szelektivitás

STANDARD 3/A

Kapható:

700 Lejas
havi részletre.

Bemutatja:

SZABÓ ALBERT

cég rádióosztálya, Arad, Bulev. Regina Maria No. 20.

Figyelem!

A belvárosi értékes ucoájában magasföld-szintes ház 1x4 parkettás szobás, fürdőszobás, 3x2 szobás lakással, üzlettel, 625 ezer lejért; — A köruton legszebb emeletes ház, 6 parkettás lakással, 300 ezer lej bérjövdelemmel, előnyös árban, eladó.

Kizárólagos meghívott: **Haász Albert**
Inodája Arad, Str. Eminescu (Deak Ferenc-ucoa) 12.

AZ ÜZLET

nevű lapnak Romániába való bevitelét és terjesztését a bucaresti román kir. külügyminiszterium 53.201—1929. szám alatt megengedte. — A lap előfizetési díja, román előfizetők részére is,

egy évre 20 pengő
félévre 10 pengő
negyedévre 5 pengő

Mutatványszámot

ingyen

küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST,

VI., Andrássy-ut 29.

RADIUM

az egészség gyógyforrása!

csakis

„RADIUMCHEMA“

tartalmaz valódi, a cseh állam által garantált St. Joachimsthal-i rádiumemet. Óvakodjunk silány utánezatoktól! A gyengebesugárzású „Radiumchemia“ gyógy-párnácska a fádalmas testrészeze való egyszerű ráfektetéssel, gyógyit. fájdalom-mat megszüntet és regenerál!... Ezen háziszert vi'ághirű orvosprofesszorok többek között a következő betegségek ellen használják:

Rheuma	Gyomor	Korai öregedés
Műzvény	Sömör	Golyva
Juchtas	Bőrbetegségek	Női bajok
Vese	Furunkulások	Cukorbeteg
Epe	Mindenemelti fejtájsok	Tüdőbaj
Lép	Izületi gyulladáások	Asthma
Máj	Gennyre folyamatok	Bénulás
Neuralgia	Gyulladásoz folyamatok	Vérzegénység
Neurasthénia	Tuberkulotikus megbetegedések	Sápkór
Migrén	Éreimessosodás	Hasi vízkór stb. esetekben

„RADISAPON“

a valódi St. Joachimsthal-i rádiumot tartalmazó szappan. Hatása a bőrre, különösen az arc- és fejbőrre és a hajra ugyanaz, mint a „Radiumchemia“-nak az egész emberi szervezetre. Aktivitása ugyancsak állandó. Kapható minden gyógyszertárban. Ingyenes felvilágosítást nyerhet és beszerezheti:

Romániai igazgatóság:

Révész Ignác Arad, Str. Consistoriului (Batthyány-ucoa) 31. szám.

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít:

KNAPP

v. Weitzer-u. 11.

v. Magyar-u. 10.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

!Olesó házak!

A vasut felé egy emeletes ház 200.000 lej jövdelemmel. Lei: 800.000

A Central-mozi mellett egy ház, melyben van 1x3 szobás, 1x1 szobás, 4x2 szobás lakás. Lei: 900.000.

Üzletház fűszerüzlet és korcsma, napi 12.000 lej bevétel, 1x3 szobás, 1x2 szobás, 2x1 szobás lakással, sok mellék-helyiség, beszálló istálló, vasbeton-pince, szin, tekepálya, 500 □ öl kert. Lei: 800.000.

A vasut felé üzletes sarokház, fűszerüzlet, korcsma, 3x2 szobás, 5x1 szobás lakással. Lei: 550.000.

Volt Orczy-u, mellett szép ház, 1x3 szobás, 1x2 szobás, 2x1 szobás lakással, 280 □ öles szép kert, 2 udvar, fűstölő. Alkalmi vétel. Lei: 340.000.

A belvárosban szép helyen 1x3 szobás, 1x2 szobás, fürdőszobás lakással egy ház. Lei: 390.000.

A belvárosban egy villa, 6 modern lakás, 6 garázs, 600 □ öl kerttel. Lei: 1.500.000.

A volt Kossuth-uccában egy bérház, 240 ezer lej jövdelemmel. Lei: 1.300.000.

Ezekon kívül még sok alkalmi vétel házakban 58.000 lejtol feljebb, ugyszintén a Hegyalján szőlők és termőföldek.

FAVORIT ügynökség

Str. Bratianu 7. (v. Weitzer-u.)

BUCARESTI megbizások
legmegbízhatóbb és közismert pontosságú ELINTÉZŐHELYE

csakis

Künstler

vizum és utazási iroda
ARAD, Bul. Regina Maria 24. sz.